

Historische Kring Eemnes

december 2007 jaargang 29, nr. 4

Verschijnt viermaal per jaar

Doel van de vereniging is bevordering van de kennis van- en de belangstelling voor de geschiedenis in algemene zin en de geschiedenis van Eemnes, met aansluitend gebied, in het bijzonder.

Bestuur

Voorzitter:

C.A. Houwer, 035-5387984

Vice-voorzitter:

H.A. van Hees, Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes, 035-5389849

Secretaris:

R.T. van der Schaaf, Hasselaarlaan 46
3755 AW Eemnes, 035-5386094

Penningmeester:

J. Frantsen, 035-5310442
HKE-Girorekening nr. 2080362
HKE-Rabobank nr. 315911425

Leden:

R. Ruizendaal, 035-5382945
M.T. van der Schaal-de Valk,
035-5317093
J.J. Smids, 035-5387572
J.J. van Wijk, 035-5314689

Redactie

Eindredacteur: Joop Smids

Opmaak: Hans van Gelder

Redactieadres/advertenties

Graanoogst 3, 3755 HN Eemnes,
035-5387572, jjsmids@casema.nl

Druk: Graficient Printmedia - Laren

Ledenadministratie

G.A.M. van Wijk-Blom, 035-5314689,
Raadhuislaan 39, 3755 HA Eemnes.

Lidmaatschap leden € 14,- p.j.,
incl. kwartaalblad, excl. verzendkosten.
Vrienden HKE minimaal € 15,- p.j.
Opzegging schriftelijk voor 1 december.
Losse nrs. € 4,- excl. verzendkosten

Internet HKE-actueel

www.historischekringeemnes.nl
info@historischekringeemnes.nl

Werkgroepen

Bebouwingsgeschiedenis:

R.T. v.d. Schaaf, 035-5386094

Beeld en Geluid:

J. Frantsen, 035-5310442

Beheer archief en voorwerpen:

J.J. Smids, 035-5387572

Bibliografie:

P. Kaarsgaren, 035-5386676

Foto's:

P. Scholte, 035-5387269

Genealogie:

H.A. van Hees, 035-5389849

Interviews:

H.A. van Hees, 035-5389849

Tentoonstelling:

M.T v. d. Schaal-de Valk, 035-5317093

Website:

W.A.M. de Witte, 035-5388130

Het geheel of gedeeltelijk overnemen van artikelen is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Inhoud

Oudheidkamer	195
Van de Voorzitter	196
Interview met Frans Valkengoed (<i>Wim Hilhorst Jzn</i>)	197
Kwartierstaat Tijs Blom (<i>Wiebe van IJken</i>)	206
Ledenvergadering Historische Kring Eemnes	219
De Valse Bosjes (<i>Joep Camps</i>)	220
Tentoonstelling: Van Dorps- naar Clusterschool (<i>Jan Out</i>)	228
Voorintekening: Streekdracht Eem- en Gooiland	233
Herfstavond, Cadeaulidmaatschap en Oudejaarsborrel	235
Terugblik Juliana- en Bernhardtboomen (<i>Jaap Groeneveld</i>)	236
Reactie op neerschieten Willem Fokken	242
Wie wil Eemnesser familie adopteren?	243
Nieuwe boeken in de bibliotheek	244
Gezoht: Foto's en gegevens Van Agtmaal	245
Wie weet ervan? Kroegen in Eemnes	246
Inleveren kopij	248

Van de redactie

Hoe hoog we Eemnes ook in het vaandel hebben, een stad van enige omvang en een rijke historie was het niet. Weliswaar was het grondgebied uitgestrekt maar de bebouwing bestond slechts uit wat boerderijen, ambacht- en arbeiderswoninkjes, een straatje met een kerk en een kroeg. Zonder historische kennis zouden de meeste mensen met een dergelijke omschrijving vrede kunnen hebben. Ik verkeer in de gelukkige omstandigheid mensen te ontmoeten die niet alleen tevreden zijn met 'hier en nu' maar ook nieuwsgierig zijn naar 'wanneer, hoe, waar en waarom'. De Historische Kring houdt van nieuwsgierige mensen die hun kennis willen delen

met anderen en (als het even kan) boeiend kunnen schrijven. Die mensen publiceren hun onderzoek in ons kwartaalblad samen met de groep Interview dit jaar goed voor liefst 248 pagina's. In tegenstelling tot sommige andere historische kringen, hebben wij de beschikking over voldoende eigen schrijvers, zodat we geen gebruik hoeven te maken van anderen. Ruim 700 leden telt onze Historische Kring. Daaruit proef ik een hoge mate van waardering voor al die noeste werkers die dit blad vullen met interessante verhalen en onderzoeken. Veel plezier bij het lezen van dit blad.

Joop Smids

Oudheidkamer

Tentoonstelling:

De scholen in de Zuidbuurt

Van Dorps- naar
Clusterschool

Oudheidkamer Eemnes
Raadhuislaan 2a
Telefoon 035 - 5382375

Geopend:
zaterdag van 14.00 - 16.00 uur
Toegang gratis

Van de voorzitter

Traditiegetrouw schrijf ik in het vierde nummer van ons fraaie en interessante Kwartaalblad een artikel. Op de foto ziet u mij op 17 november voor onze Oudheidkamer. Met mijn armen om Peter en Gonnie van Hofslot heen. Zij waren die dag gastheer en gastvrouw. Hiermee wil ik symboliseren dat het bestuur de ruim 70 vrijwilligers omarmt voor hun bijdragen. En hoe! Iedere zaterdag worden bezoekers in de Oudheidkamer welkom geheten door twee hulpvaardige leden. Dit voorjaar organiseerden wij de interessante tentoonstelling 'Bedrijvigheid aan de Laarderweg vóór 1950' als opvolger van de tentoonstelling 'Heeren en Vrouwen van Eemnes'. Vanaf 27 oktober loopt alweer de nieuwe tentoonstelling 'Scholen in de Zuidbuurt' van Dorps- naar Clusterschool. Hieraan leverde Jan Out grote bijdragen en ook Cees van Rijdsdam, Rijk Prins, Peter en Desi Scholte namen delen voor hun rekening. Weleens mag gememoreerd worden dat Carla van der Kamp voor iedere tentoonstelling een prachtige banier maakt. Het initiatief en de regie van de hernieuwde J en B letters bij de Juliana en Bernhard bomen bij Restaurant Jazzcafé Wakker was in handen van Jaap Groeneveld. Alleen al aan Koninginnedag werkten aan de bezetting Oudheidkamer, HKE-stand en Torenklimmen zo'n 20 vrijwilligers mee! En niet te vergeten de inzet van onze werkgroepen Bebouwingsgeschiedenis, Beeld en Geluid, Bibliografie, Foto's, Genealogie, Interviews,

Tentoonstellingen, Voorwerpen en Website. De schrijvers van artikelen in ons Kwartaalblad, de bezorgers van ons Kwartaalblad, zo kan ik nog wel even doorgaan.

Ook dit jaar heeft de Historische Kring Eemnes bewezen 'springlevend' te zijn wat mede geïllustreerd wordt door de groei van 712 naar 740 leden. Ook het volgende jaar gaan wij ons weer bewijzen. Dat kan niet zonder onze vrijwilligers en evenmin zonder een onverminderd enthousiast bestuur. Van harte dank ik iedereen voor hun inzet in dit jaar en hoop dat we ook het komende jaar weer op jullie mogen rekenen!

Tot slot wens ik alle lezers fijne feestdagen en een in alle opzichten voorspoedig 2008 toe!

Chris A. Houwer

Gezelligheid met veel volk

Een interview met Frans van Valkengoed

WIM HILHORST Jzn

Eerst even een raadsel: Het staat op de Wakkerendijk 162 en het heet De Deel. Noem daar een naam bij. Ik heb het niet uitgeprobeerd maar ik schat, dat 9 van de 10 Eemnessers onmiddellijk zeggen: Frans van Valkengoed. Mogelijk zijn er onder die 9 mensen ook een paar -misschien wel veel - die Frans vooral kennen onder zijn andere naam.

Sinds 1968 is De Deel een belangrijke plek van samenkomst geweest voor veel bruiloften, begrafenissen, verenigingsfeesten en wat al niet. Wie gezelligheid wil organiseren komt er al gauw terecht.

Dit stuk is niet bedoeld als een reclamespot, maar als een inleiding op een ontmoeting met de man, wiens handschrift herkenbaar is in heel veel gebeurtenissen in Eemnes. Vooral die gebeurtenissen, waar veel mensen bijeen waren en waar onbezorgde gezelligheid de boventoon voerde.

Hoe is het zo gekomen?

Ik weet nog dat ik als kleine jongen naar de bewaarschool ging bij de nonnen. Dat is wel de oudste herinnering, die ik heb. Het uitbreken van de oorlog viel ongeveer samen met de overgang naar de lagere school. In de oorlog hield die school niet veel in. Veel jongens hebben in die tijd niet meer dan 4 klassen doorlopen. Ik was een echte polderjongen; ik hield van zwemmen, vissen, eenden vangen, schaatsen. Ik ben wel 5 keer door het ijs gezakt van de Vaart, de waaien en de Eem. Als er ijs was wilden we altijd als eerste op de Vaart en liefst ook bij de monding van de Eem geweest zijn. Ik ben een keer door de Eem gezakt met Gerard van Valkengoed vanuit stilstand. Ik ben er zelf uitgekomen. We hebben toen kleren gekregen van Fransen, de rietdekker en zo hebben ze ons opgehaald. Maar andere keren schaatste je gewoon door en was je weer droog als je thuiskwam.

Laatst zag ik een jongen een zeelt uit de Vaart halen. Tegenwoordig gooien ze die gewoon terug. Dat haalde je vroeger niet in je hoofd. En toch: als ze meer volwassen vis uit de Vaart zouden halen, dan zou er meer ruimte en groeimogelijkheden zijn voor de kleintjes. Per saldo dus meer vis. Maar wie slacht er nog een vis of een kip? Het was toch heel gewoon om de kippen met een waterkont voor het weekend de kop af te hakken? We zijn op dit punt wat doorgeschoten. Toen ik als kleine jongen de koeien moest ophalen voor het melken, liep ik over de Vaartsteeg naar achteren, zwom de Vaart over en haalde aan de andere

kant de koeien naar voren. Mijn vader vond het belangrijk dat ik leerde zwemmen. Hij vond het een van de voorwaarden, waaraan voldaan moest zijn om naar de pateropleiding te kunnen. Een andere voorwaarde was natuurlijk, dat ik misdienaar werd. Vanaf mijn negende jaar heeft mijn vader erop aangestuurd, dat ik mijn toekomst zou vinden in het priesterschap. Een boerenfamilie moest, als het enigszins kon, ernaar streven, dat een zoon priester of pater zou worden.

Maar voordat het daarvan kwam, brak de oorlog uit. Voor mij was dat een prachtige tijd. Er kwamen bij ons veel mensen uit het westen overnachten op weg naar Overijssel en Drente om eten te halen. Soms sliepen er wel 40 mensen in huis en tot in het kippenhok. Die mensen hadden meestal wat cadeautjes voor ons bij zich. Moeder maakte een grote pan havermout voor het ontbijt. Dat was bijzonder gezellig. Ook toen in het begin van de oorlog de boeren van achter Amersfoort

hun koeien in veiligheid probeerden te brengen, gingen wij met emmers water naar de dijk om die koeien te drenken. Er was altijd veel volk in en om de boerderij. Soms stond er een rij mensen tot aan de weg, die melk kwamen halen. Ook de Duitsers haalden melk bij ons, maar die was wat aangelengd. Overigens konden zij er ook niks aan doen dat het oorlog was.

Soms was het spannend. Bijvoorbeeld toen ik uit het vliegtuig, dat achter ons huis was neergestort, gereedschap ging halen. Ik ben door de droge sloot teruggeslopen, want er kon op je geschoten worden, hoewel de kans niet erg groot was. Toen ik met mijn vader met paard en wagen appels was wezen halen in Bunnik, zijn we twee keer in een loopgraaf gesprongen omdat er op ons geschoten werd.

Na de lagere school werd ik door mijn ouders naar Tilburg gebracht. Naar het seminarie van de paters van Mill Hill. Het was een congregatie, die gericht was op missiewerk in Afrika. Ik heb daar drie jaar doorgebracht.

Vierde van links is Frans: de misdienaar die zijn handen het mooist gevouwen heeft.

Het gold indertijd als een gymnasiumopleiding. We begonnen er in een klas met 40 leerlingen. Ik heb Latijn, Grieks, Engels, kortom allerlei talen gehad. Dat was niet zo'n succes. Maar met wiskunde deed ik voor niemand onder. Het grote probleem was niet de studie, maar het celibataire leven. Dat werd je geacht er even bij te doen, maar zoals bij iedere jonge jongen begonnen bij mij ook de hormonen door het lijf te jagen. En daar kan geen wiskunde tegenop. Ik heb in die tijd veel aan sport gedaan. Toen ik in Tilburg ging zwemmen, werd ik uit het water gehaald, omdat ik zwom met de "hondjesslag". In de Vaart had ik mezelf zo leren zwemmen. Maar er werd ook veel gevoetbald. Ik heb nog op het veld van Willem II gespeeld tegen een Engelse club van Mill Hill. Ik ben pas nog in Tilburg geweest en heb daar veel scholen gezien waartegen ik destijds heb gevoetbald.

En toen kwam je terug in Eemnes. Moest je nog in militaire dienst?

Nee, daar ben ik voor afgekeurd vanwege wat eigenzinnige botgroei in armen en benen. In de oorlog ben ik daarvoor al behandeld in het ziekenhuis.

Na mijn terugkomst uit Tilburg heb ik nog een tijd bij mijn vader op de boerderij gewerkt. Het werk was toen vaak heel gezellig. Als je aardappels ging rooien, deed je dat met zijn tien. En rogge maaien deed je ook met velen. Het

Klas op het seminarie in Tilburg. In cirkel is Frans.

De winkelwagen van Frans is in Laren door het wegdek gezakt.

was zwaar werk, maar daar hoefde je niet over te klagen. Toen ik dat wel deed, zei mijn vader: “Had je maar pater moeten worden”.

Na een paar jaar vond hij dat ik maar een melkwijk moest beginnen in Hilversum. En wat vader vond, dat deed je. Ik ging elke dag met een bakfiets naar de Kerkelanden, later met een gemotoriseerde bakfiets, een driewielige auto en tenslotte een winkelwagen. Toen had ik al een wijk in Laren. Maar ook in Eemnes stopte ik voor de deur. Met die winkelwagen ben ik in Laren eens door het wegdek gezakt. En als goede middenstander heb ik daar meteen een pakkende reclameleus uit gehaald: “We komen zelfs bij u IN de straat!” Ik ben 40 jaar melkboer geweest. Tegenwoordig gooi ik graag een balletje op de kegelbaan en biljart ik graag. Daarnaast steek ik wat tijd in het bezighouden van mensen met een beperking. En dagelijks controleer ik de paardenstal.

Uit wat voor gezin kwam je?

Ik ben geboren op 29 september 1934 op de boerderij Wakkerendijk 52. Mijn vader was Martinus van Valkengoed en mijn moeder Cornelia Johanna Stalenhoef. Zij kregen 5 kinderen. Vader was altijd druk in de plaatselijke organisaties: de oranjevereniging, de muziekvereniging en de paardenfokvereniging.

Hij heeft ook geprobeerd een voetbalvereniging op te richten. En als er in het dorp een feest gevierd werd, dan gebeurde dat achter ons huis. Bij het feest ter gelegenheid van het 600-jarig bestaan van Eemnes zei mijn vader dat ik voor het vuurwerk moest zorgen. Ik heb toen een grote letter J (van Juliana) gemaakt met daaraan een aantal autobanden. 's Avonds hebben we die met een flinke scheut benzine in de fik gestoken. Ik heb nog nooit zoveel volk bij elkaar gezien in Eemnes als bij dat feest. De café's puilden uit en het was bijzonder gezellig.

Frans in actie op Koninginnedag bij het boegsprietlopen over de vaart.

Eigenlijk is toen de basis gelegd voor de Frans die iedereen kent?

Ik heb deelgenomen aan een aantal activiteiten in Eemnes: het stratenvoetbal, de toneelvereniging, de Polderloop, de carnavalsvereniging, de middenstandvereniging Oké, ijsclub De Vaart en schaatswedstrijden. Bij een aantal ervan was ik betrokken bij de oprichting. En van het een kwam het ander, zoals het verslaan van het “tonnetje steken” en het ringsteken op het losse paard.

Laten we bij het stratenvoetbal beginnen.

Als kleine jongen heb ik gevoetbald bij LVV in Laren in het eerste elftal. Eemnes had toen nog geen voetbalclub. Het stratenvoetbal is eigenlijk een activiteit geweest voor de Koninginnedag. In mijn team zaten alle boeren van de Meentweg en Wakkerendijk, die een beetje konden voetballen. Het was altijd een gebeurtenis waar heel veel volk op af kwam. Later ben ik het “tonnetje steken” gaan verslaan en ook daar komt elk jaar een hoop volk op af. Ik doe dat nu al meer dan 20 jaar. Ik heb één keer verstek moeten laten gaan. Die keer werd ik gebodderd. Toen ik het ziekenhuis bin-

nenkwam, zei de geneesheer meteen: “Frans, dit jaar kun je het 'tonnetje steken' wel vergeten”. Ik kende die man niet, maar die bleek in Eemnes te wonen (Dr.Hoedemaker).

Eén keer was het weer op Koninginnedag erg regenachtig. Vele activiteiten hadden eronder geleden, want de mensen hadden zich in huis teruggetrokken. Maar 's middags brak de zon door, precies toen het “tonnetje steken” begon. Het leuke was dat iedereen ervoor terugkwam. Koninginnedag is voor mij altijd een erg drukke dag. Ik doe mee met boegsprietlopen, rij met versierde sjees door Laren en Eemnes, ik versla het ringsteken en het “tonnetje steken”. Vroeger had ik ook de ijskar nog voor de gezelligheid in het dorp en als er een optocht was, deed ik ook altijd mee. Ik zou ook graag een keer schaken tegen Jacob Eek. Maar ja, je kunt niet overal tegelijk zijn.

Vertel eens over de toneelvereniging.

Ik ben ooit de jongste speler geweest van Deo et Arti. Ik speelde de rol van Sir Joe in de Karashoeve. De plaatselijke krant schreef erover: “...welke rol door de debutant F. van Valkengoed uitstekend werd vervuld. Wij complimenteren Deo et Arti met deze nieuwe aanwinst.” Ik heb in vele stukken meegedaan en doe nog steeds mee, ook in wagenspelen en zo. Ik heb ook in het cabaret gezeten met Piet Wouters, Henk van Hees en Mien Walraven. De leukste rollen waren de rollen, waarin ik wat kon eten. Ik heb ooit een rol gehad, waarin ik werd doodgestoken, terwijl ik een bal gehakt zat te eten. Ik viel op het toneel en er werd een laken over mij heen gelegd. Maar vlak voordat het laken mij bedekte, griste ik nog gauw die gehaktbal mee. Dolle pret natuurlijk. Bij veel repetities had ik een pond paling bij me. Anders sta je maar te niksen op het toneel. Ik hou trouwens erg van eten. Ik eet ook alles. Ik kan een flinke slok jenever op en twee halve kippen. Het liefst eet ik vlees, dat een beetje gerijpt is, geadeld; dan is het het lekkerst. Ik heb dat waarschijnlijk geleerd doordat ik altijd onderweg was. Ik heb wel eens koffie gekregen, die menigeen in een bloempot zou proberen te foezelen. Ik heb het overal opgedronken. En als ik ergens muskusrat of slang aangeboden zou krijgen, dan zou ik het gewoon opeten. Het enige wat ik niet moet eten zijn aspirinen of pijnstillers. Ik ben drie keer bijna dood geweest na het eten van aspirinen. Twee stuks ervan is voldoende. Vijf dokters kwamen eraan te pas om me weer op te lappen. Mijn adem stond bijna stil en er mankeerde van alles.

Onlangs heeft Frans een DVD gekregen van een optreden in een wagenspel bij het Dikke Torentje. Hij speelt in een stuk, dat hij zelf heeft geschreven; “Boer zoekt vrouw” zou het kunnen hebben geheten. Frans probeert de DVD aan de praat te krijgen. Alle knoppen op de afstandsbediening worden geprobeerd, maar er is geen beweging in te krijgen. Helaas.

Het gezin van Frans steekt in de buurt van Elburg te paard het Flevomeer over.

“Toen de toneelvereniging in 1971 behoefte kreeg aan moderner toneel heb ik de deel van mijn boerderij daarvoor ter beschikking gesteld. Een nieuw thea-tertje in Eemnes met de naam ‘Klein theater achter den dijk’. Heel bijzondere toneeluitvoeringen met nauwelijks decor en af en toe een kat van mij die over het toneel liep, hebben hier plaatsgevonden. Dat werd later De Deel, want er werden toneeluitvoeringen gedaan en bruiloften er werd carnaval gevierd, er was kerstbal en visbingo. Het was sinds 1976 ook het centrale punt voor de Polderloop. De eerste 7 jaar heb ik kunnen volhouden dat ik mijn verjaardag vierde, als er gevraagd werd naar mijn vergunning. Op een gegeven moment ging dat opvallen. Nu zitten alle vergunningen erop die nodig zijn voor brandveiligheid, drankverkoop, belastingen en noem maar op.”

Frans deed steeds mee bij alle feesten die er gevierd werden. Hij zorgde dat het bruidspaar verkleed werd als Spakenburgers en rondging met de viskar. Moeiteloos haalde hij het verhaal naar voren van een feest, waarbij een aantal circusacts werden opgevoerd. Frans speelde daar meteen op in door de pony en een varken naar binnen te halen en mee te laten doen. Betere feesten bestonden er niet. Per 2005 is De deel overgenomen door zijn dochter Carolien.

Later in het gesprek blijkt dat Frans makkelijk met dieren omgaat. Hij vertelde, dat hij met zijn vrouw Joke en zijn drie dochters op vakantie ging op paarden

en met een huifkar. Hijzelf had het meest onstuimige paard van de omgeving. Het beest stond bij spoorwegovergangen en bruggen recht overeind. Hij is er een aantal keren vanaf gevallen, maar dat was nooit een probleem. Frans liep meestal gewoon weer door en het paard kwam vanzelf terug bij de baas. Met die paarden trokken ze door heel Nederland. Waar het zo uitkwam stopten ze en sliepen meestal bij boeren.

Opvallend was dat de paarden op de heenreis moeilijk over bruggen en viaducten te krijgen waren, maar op de terugreis maakten ze nergens een probleem van. Ze kwamen op deze manier tot in Limburg en Drente. In de buurt van Elburg zijn ze het Flevomeer overgegaan, zittend op de rug van de paarden.

Maar die wilde jaren zijn voorbij aan het raken. Frans is nog steeds kampioen van Eemnes bij het schaatsen op rondrijders.

Hij is zes keer kampioen van Eemnes geweest en zou de Elfstedentocht kunnen hebben gereden op rondrijders als op de baan geen voorrang zou zijn gegeven aan hardrijders. Die mochten op de geveegde baan, maar hij moest op het zijstuk, waar allerlei sneeuw lag. Nu heeft hij “slechts” 90 kilometer gedaan. Als

Frans en zijn vrouw Joke van Roomen geheel links. Ze schaatsen hier op de Eemnesser vaart.

er nu weer eens een mooie winter zou komen, dan twijfelt hij of hij weer op de schaats zou stappen. Hij is nu wat banger om te vallen en benen te breken.

Heb je wel eens overwogen om in de politiek te gaan?

Nooit. Ik heb in geen enkele vereniging, waar ik actief in ben geweest, een bestuursfunctie gehad noch nagestreefd. Wel ben ik er veel voor gevraagd. Maar het is maar beter dat ik het nooit gedaan heb, want ik kom altijd te laat op vergaderingen. In een vereniging heeft ieder zo zijn eigen plaats. Je moet doen waar je goed in bent. Ik ben goed in feesten en gezelligheid organiseren en dat doe ik graag.

Wat is het grote verschil met vroeger?

“Wat ik jammer vind, is dat kinderen niet de ruimte krijgen, die er vroeger voor ze was. Ze mogen bijna niks meer. Wat is er mooier voor kinderen dan met water, modder en vuur spelen en in bomen klimmen en onhandig met beesten omgaan? Ze leren er veel van. Maar tegenwoordig worden ze met de auto naar school gebracht, want het verkeer is te gevaarlijk (o.a. door alle auto's die kinderen naar school brengen). Als ze jarig zijn, krijgen ze stapels speelgoed, ze kijken ernaar en gooien het in de hoek. Ik heb voor de kinderen van mijn klanten middagen georganiseerd, waarop ze takken en oud hout in de fik mochten steken. Je had ze eens moeten zien!

Vooraf na de oorlog zijn de veranderingen in Eemnes en Nederland erg hard gegaan. Wat vroeger 100 jaar nodig had om te veranderen, gebeurt nu in 10 jaar.

Ik hoop van harte dat al het ouderwetse gewoon doorgaat: een bakje koffie, een spelletje kaarten, lekker bijkletsen en schik maken met al onze verenigingen.”

Na het gesprek komt Joke thuis van een avondje kaartspelen. Op verzoek van Frans zet ze de DVD aan, zodat ik het wagenspel nog even kan zien. We praten nog een tijdje na en dan blijkt weer: bij Frans is het gezellig en Joke past daarin uitstekend.

Kwartierstaat Tijs Blom Sr. (1909-1970)

WIEBE VAN IJKEN

Na de eerdere kwartierstaat gepubliceerd in het HKE blad nr. 4 van 2006 is nu gekozen voor de kwartierstaat van de Eemnesser aannemer Tijs Blom Sr., de vader van de bekende kastelenbouwer Tijs Blom.

De keuze voor Tijs Blom Sr. is gedaan omdat hij een voorbeeld is van een Eemnesser die afstamt van diverse andere bekende Eemnesser families, zoals de families Van Essen, Kuiper, Scherpenzeel en Frantsen.

De oudste geschiedenis van de familie Blom is er een die zich voornamelijk afspeelt op de Meentweg. Dit vindt zijn oorzaak in het gegeven dat in 1695 het

De boerderij Meentweg 37, de boerderij waar Brand Teunisse Blom (1822-1890) en zijn zoon Tijs Blom (1856-1899) hun hele leven het boerenbedrijf uitgeoefend hebben.

huis Ruysdael, een kasteelachtig gebouw in Blaricum, aan de westkant van de Gooiergracht, door Johan Willemsz Stachhouwer wordt verkocht aan Adriaan Tijmensz Blom. Bij deze verkoop waren de veengronden tussen de Gooiergracht en de Meentweg inbegrepen. Adriaan Tijmensz Blom was gehuwd met Hilligje Thijsen en heeft in ieder geval in de periode 1716 tot 1718 op of bij het slot gewoond. Na het overlijden van Adriaan in 1720 verkoopt zijn weduwe de huismanswoning in 1722 aan Gerrit Ploos van Amstel, predikant te Laren. De gronden in de Noordpolder te Veen blijven echter in eigendom van de familie Blom en in 1716 heeft de familie grond in 30 erven te Veen in bezit.

De bezittingen in de Noordpolder te Veen worden later verdeeld tussen de kinderen, waaronder de twee zoons van Adriaan Tijmensz Blom, Thijs Adriaens Blom en Tijmen Adriaens Blom. Eind 18e eeuw blijkt dat een deel van de grond en de huizen op deze gronden in het bezit zijn gekomen van Tijmen Blom (1742-1799), de zoon van Thijs Adriaens Blom.

De gronden van Tijmen Blom in de Noordpolder te Veen liggen in o.a. Gerrit Dirken Erf (Meentweg 77), Oth Dirken Erf (Meentweg 79), Gerrit Jaap Jans Erf (Meentweg 81), Geert Claas Gosens Erf of Both Harms Erf (tussen Meentweg 81 en 83), Jan Meijnssens of Evert Cornelissen Erf (Meentweg 83) en Metjes Erf (ten noorden van Meentweg 83) samen met de boerderij op Meentweg 45.

Tijmen Blom is overleden in 1799. Hierna erft zijn vrouw Aaltje Teunisz de Ruijg. Volgens een opgave uit 1819 bezit zij dan de volgende huizen:

- Meentweg 45 – boerderij (tot ca. 1832 eigendom van de familie Blom);
- Meentweg 77 – daggelderswoning (of klein boerderijtje gesloopt ca. 1940);
- Meentweg 79 – boerderij (tot 1850 in bezit van de familie Blom, toen verkocht aan Cornelis Hoogeboom);
- Meentweg 81 – daggelderswoning (afgebroken rond 1850);
- Meentweg 83 – boerderij (blijft tot 1865 in bezit van de familie Blom).

Aaltje Teunisz de Ruijg woont dan zelf op Meentweg 79.

Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijg hadden 6 kinderen en 25 kleinkinderen die volwassen zijn geworden. We zien de nazaten van dit echtpaar dan ook regelmatig terug in de hierna besproken families.

Tijs Blom Sr. stamt op vier verschillende manieren af van het echtpaar Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijgh. Een maal via de directe stamreeks van vader op vader. Maar ook via Marritje Blom, de grootmoeder van zijn grootmoeder Marritje van Woudenberg. De derde en vierde maal via zijn grootmoeder van moeders kant, Aaltje Blom. Zij was de achterkleindochter van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijgh. Haar grootmoeder van moeders kant, Adria-

Tijs Blom (1909-1970) en Margaretha Dop (1906-2000) in hun verkeringstijd rond 1930.

Tijs Blom (1909-1970) en Margaretha Dop (1906-2000) op hun huwelijksdag in Eemnes op 13 juli 1933.

na Blom was ook een kleindochter van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruigh. (Zie het bijgevoegde schema op pag. 209.)

- (1) **Tijs Blom Sr.** (1909-1970) trouwt in 1933 met **Margaretha Dop** (1906-2000)

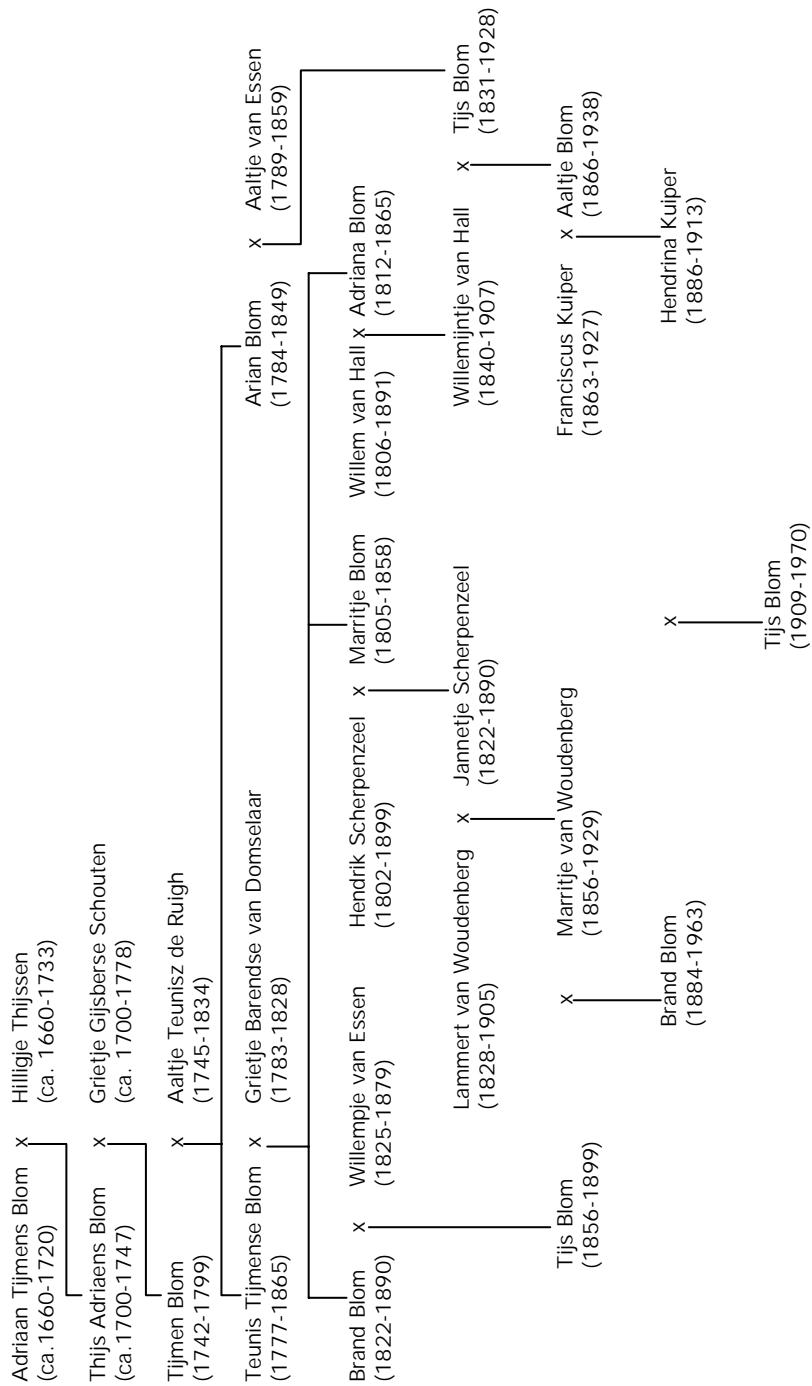
Tijs heeft de dubbele woning op Molenweg 9 en 11 (toen Molenweg 1 en 3) gebouwd en Tijs en Margaretha gaan hier na hun huwelijk in 1933 wonen. Van hieruit heeft Tijs zijn hele verdere leven het aannemersbedrijf geleid. Na het overlijden van Tijs heeft Margaretha nog ingewoond bij haar zoon Tijs op Molenweg 10. Tijs en Margaretha zijn begraven op het nieuwe deel van de algemene begraafplaats aan de Laarderweg (rij 11 graf 6).

- (2) **Brand Blom** (1884-1963) trouwt in 1908 met
- (3) **Hendrina Kuiper** (1886-1913) en later in 1920 met **Maria de Nijs** (1878-1955)

Brand Blom werd geen boer maar timmerman/aannemer. Brand en Hendrina woonden na hun huwelijk in 1908 in bij Tijs Blom en Willemijntje van Hall, de

FAMILIE RELATIES BLOM

grootouders van moeders kant van zijn vrouw Hendrina Kuiper op Laarderweg 51. Ze verhuizen na de geboorte van hun dochter Aaltje, in 1915 van Laarderweg 51 naar Laarderweg 11. Uit het eerste huwelijk van Brand zijn drie kinderen geboren, Tijs, Aaltje en de jong overleden Franciscus. Hendrina werd maar 27 jaar oud, ze is begraven op de algemene begraafplaats op regel 42 graf 1. Brand hertouwt met Maria de Nijs uit Zuidzande; zij komt op 18 december 1920 vanuit Hilversum naar Eemnes. Zuidzande is een gemeente van 850 inwoners in Westelijk Zeeuws-Vlaanderen, tussen Groede en Sluis. De hoofdplaats Zuidzande, bestaat verder uit de buurtschappen Akkerput, Oostburgsebrug en Slikkenburg. Uit het tweede huwelijk zijn geen kinderen geboren.

(4) **Tijs Blom** (1856-1899) trouwt in 1879 met

(5) **Marritje van Woudenberg** (1856-1929)

Tijs is de jongste van drie broers. Ze hadden geen zusters.

Na eerst ongeveer 11 jaar ingewoond te hebben bij zijn ouders, Brand Blom en Willempje van Essen op Meentweg 37, heeft Tijs de boerderij van zijn vader overgenomen. Hij heeft zijn hele verdere leven op die boerderij gewoond. Tijs is niet oud geworden, slechts 43 jaar. Marritje van Woudenberg woonde de

laatste jaren voor haar overlijden in 1929 samen met haar drie kinderen Brand, Jannetje en Lammert op Laarderweg 9. De boerderij Meentweg 37 wordt na de dood van Tijs overgenomen door zijn oudste broer Gosen Blom. Tijs en Marritje liggen begraven op de algemene begraafplaats aan de Laarderweg (vak 1, regel 7, graf 8).

Hendrina Kuiper (1886-1913) de moeder van Tijs Blom

(6) **Franciscus (Frans) Kuiper** (1863-1927)

trouwt in 1886 met

(7) **Aaltje Blom** (1866-1938)

Franciscus heeft als schipper met zijn familie op verschillende plaatsen gewoond. Eerst vanaf 1886 op Laarderweg 51. Later, zo rond 1890 wonen ze op Kerkstraat 2 en aan boord van zijn schip. Om na 1900 weer terug te verhuizen naar de Kerkstraat. Ditmaal twee huizen verder op nummer 4. Ook hier hebben ze niet zo lang gewoond

want voor 1920 zijn ze nogmaals verhuisd, nu naar Laarderweg 12. Na het overlijden van Frans in 1927 gaat Aaltje op Wakkerendijk 27 wonen. Frans en Aaltje kregen 5 kinderen waarvan een dochter jong is overleden. Ze zijn beiden begraven op de algemene begraafplaats aan de Laarderweg.

(8) **Brand Teunisse Blom** (1822-1890) trouwt in 1850 met

(9) **Willempje van Essen** (1825-1879)

Voor zijn huwelijk werkt Brand Blom als boerenknecht bij Gosen Janse van Essen op de boerderij Meentweg 77. Hier leert hij Willempje van Essen kennen. Op 14 augustus 1850 koopt Willempje van Essen een boerderij op de plaats van de huidige boerderij Meentweg 37 van Rutger Schoonoord voor 2000 gulden. Na hun huwelijk gaan Brand en Willempje hier het boerenbedrijf uitoefenen. Blijkbaar hebbende ze de boerderij of volledig verbouwd of een nieuwe boerderij gebouwd, gezien het jaartal 1864 op de de gevel van de huidige boerderij. Zij hebben de rest van hun leven hier gewoond. Brand en Willempje kregen drie zoons, Gosen, Teunis en Tijs.

1. Gosen (1851-1932) trouwt Aaltje Blom (1856-1943) uit Baarn.

2. Teunis (1853-1913) trouwt Kuintje Blom (1853-1936) uit Baarn.

Aaltje en Kuintje zijn zusters, beiden zijn ze dochters van Tijmen Blom en Aafje van de Kuinder, kleindochters van Teunis Tjimensse Blom en Grietje Brandse Domselaar.

3. Tijs (1856-1899) (zie hieronder).

Willempje en Brand worden op de algemene Begraafplaats aan de Laarderweg begraven, resp. in (vak 1 regel 3 graf 6) en (vak 1 regel 7 graf 8).

(10) **Lammert van Woudenberg** (1828-1905) trouwt in 1851 met

(11) **Jannetje Scherpenzeel** (1828-1871)

Vlak voor zijn huwelijk kocht Lammert op 18 juni 1851 de boerderij Wakkerendijk 102 van de erfgenamen van Sijmen Nagel voor 1500 gulden. Hij ging daar als landbouwer de kost verdienen. Zijn vrouw Jannetje Scherpenzeel was een dochter van Hendrik Scherpenzeel de watermolenaar bij de sluis.

Lammert en Jannetje kregen 9 kinderen, waaronder dochter Jannigje van Woudenberg die getrouwd was met Lammert van Essen, de kleinzoon van Jan Gosen van Essen en Jannetje Grootveld. Jannetje Scherpenzeel wordt niet in het familiegraf van de familie Van Woudenberg maar in het familiegraf van de familie Scherpenzeel begraven. Lammert ligt begraven bij zijn vader in het familiegraf van de familie Van Woudenberg.

(12) **Hendrik Janse Kuiper** (1817-1892) trouwt in 1849 met

(13) **Hendrina van de Kuinder** (1823-1892)

Hendrik en Hendrina wonen na hun huwelijk op Kerkstraat 2. Ze wonen in bij

Gerritje de Boer, de moeder van Hendrina van de Kuinder, die daar dan als weduwe woont. Rond 1880 lezen we in de archieven dat Hendrik als schipper woont in zijn schip genaamd "Vrouwe Hendrina". Later in 1890 staat Hendrik weer te boek als winkelier op Kerkstraat 2. Het zal waarschijnlijk Hendrina geweest zijn die de winkel dreef als Hendrik uit varen was. Hendrik en Hendrina hadden 7 kinderen, waarvan er twee jong zijn overleden. Ze zijn beiden begraven op de algemene begraafplaats (vak 1 regel 2 graf 2) in een graf dat Hendrik van de Kuinder gekocht heeft van de erven van Teunis de Ruijg voor de familie Kuiper.

(14) **Tijs Blom** (1831-1928) trouwt in 1866 met

(15) **Willemijntje van Hall** (1840-1907)

Tijs Blom was arbeider. Na een aantal jaren bij zijn schoonouders op Kerkstraat 8 te hebben gewoond verhuizen Tijs en Willemijntje naar Laarderweg 51,

*Ab Bandsen, Van Ceenis en Tijs Blom in een karakteristieke pose op een werk in Blaricum.
(let op de fiets van Tijs Blom op de achtergrond !)*

waar ze gaan wonen in een huis dat gestaan heeft op de plaats van het huis van Manten op de hoek van de Laarderweg en de Molenweg. Verder wonen hier: Hun dochter Adriana Blom (geb. Eemnes 21 oktober 1870) getrouwd met Reijer Manten (geboren Huizen 12 december 1869) met hun zoon Jan Manten (geb. Eemnes 17 februari 1906) en hun kleinzoon Brand Blom (2) gehuwd met Hendrina Kuiper (3) met de kinderen Tijs en Aaltje. (Zie verder bij Brand Blom.) Tijs en Willemijntje hebben in totaal vier dochters gekregen, waarvan er één jong is overleden. Hun dochter Jannetje Blom was gehuwd met Dirk Manten, een broer van Reijer Manten. Ze zijn begraven op de algemene begraafplaats van Eemnes. In het vak 4 meteen links naast de ingang. (vak 4 regel 47 graf 4) en (vak 4 regel 39 graf 2).

(16) **Teunis Tijmense Blom** (1777-1865) trouwt in 1804 met

(17) **Grietje Brandse van Domselaar** (1783-1828)

Teunis is een zoon van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijg. Teunis en Grietje hebben na hun huwelijk eerst een paar jaar naast zijn moeder op de boerderij Meentweg 77 gewoond. In 1813 blijken ze te zijn verhuisd naar Meentweg 45, één van de andere boerderijen van zijn moeder. Na hier tot 1832 gewoond te hebben, bracht dit paar het grootste deel van hun leven door op de boerderij Meentweg 83. Teunis wordt begraven op de algemene begraafplaats aan de Laarderweg (vak 1 regel 2 graf 7). Dit graf was in 1832 aangekocht door Tijs Blom, de oudste broer van Teunis; het graf wordt later overgenomen door Gijsbert Blom, zoon van Arian, de op één na oudste broer van Tijs Blom 1831-1928.

(18) **Gosen van Essen** (1793-1850) trouwt in 1824 met

(19) **Cuinira van Rijn** (1803-1831)

Gosen van Essen was winkelier en landbouwer en woonde met zijn gezin op Meentweg 77. Het is onduidelijk wat hij daar verkocht. Het huis op Meentweg 77 was eigendom van de familie Blom. Nadat het in bezit van Aaltje Teunisz de Ruigh, de weduwe van Teunis Blom is geweest, is het huis overgegaan naar hun dochter Arijaantje (Jaantje) Blom die getrouwd was met Sebastiaan Schuttershoef. Zij verhuren het aan Gosen van Essen en Kuintje van Rijn. Cuinira (of Kuintje) is maar 27 jaar oud geworden; zij is een dochter van Gerrit van Rijn en Willempje van Essen die ook weer afstamt van de zelfde familie Van Essen. (Zie HKE jaargang 10 no: 4 december 1988.) Kuintje van Rijn is begraven in een huurgraf rechts op het voorste gedeelte van de algemene begraafplaats. (dit graf is nu geruimd) Gosen Janse van Essen werd begraven in het familiegraf van de familie Van Essen. Dit graf was bij de aanleg van de begraafplaats eigendom van Teunis de Ruigh; later is het graf overgenomen door Bart van Essen, de broer van Gosen van Essen.

<p>Teunis Tijmense Blom (16) - Eemnes-Binnen 23-03-1777, † Eemnes 22-02-1865 zoon van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijg tr. Eemnes-Binnen 08-05-1804;</p>		<p>Grietje Barendse van Domselaar (17) - Eemnes-Buiten 05-10-1783, † Eemnes 03-07-1828 dochter van Barend Dirksz van Domselaar en Marritje Cornelisz van der Suijs</p>		<p>Groen van Essen (18) * Eemnes 10-02-1793, † Eemnes 25-03-1850 zoon van Jan Gosen van Essen en Jannetje Grootveld tr. Eemnes 03-04-1824;</p>		<p>Cuinira van Rijn (19) * Bunschoten 30-06-1803, † Eemnes 04-02-1831 dochter van Gerrit van Rijn en Willempe van Essen</p>		<p>Lambertus van Woudenberg (20) - Driebergen 21-01-1792, † Eemnes 28-01-1871 Reijer van Woudenberg en Jannetje Veenendaal tr. Driebergen 14-02-1818</p>		<p>Cornelia van Dijk (21) - Driebergen 07-09-1792, † Eemnes 18-01-1868 dochter van Jochem van Dijk en Maria van Vossenstein</p>		<p>Hendrik Scherpenzeel (22) * Eemnes 14-11-1802, Eemnes 22-04-1869 zoon van Jan Scherpenzeel en Jannettes Romijn; tr.: Eemnes 23-12-1826;</p>		<p>Marritje Blom (23) * Eemnes 15-02-1805, † Eemnes 28-08-1858 dochter van Teunis Tijmense Blom en Grietje Barendse van Domselaar</p>	
<p>Brand Blom (8) * Eemnes 12-04-1822 † Eemnes 16-11-1890 tr. Eemnes</p>		<p>Willempe van Essen (9) * Eemnes 23-02-1825 † Eemnes 13-05-1879 26-10-1850</p>		<p>Lammert van Woudenberg (10) * Driebergen 02-12-1828 † Eemnes 03-07-1905 tr. Eemnes</p>		<p>Jannetje Scherpenzeel (11) * Eemnes 07-04-1828 † Eemnes 05-06-1871 31-10-1851</p>		<p>Tijs Blom (4) * Eemnes 08-05-1856 † Eemnes 16-11-1899 tr. Eemnes</p>		<p>Marritje van Woudenberg (5) geb. Eemnes 05-07-1856 overl. Eemnes 01-05-1929 20-06-1879</p>		<p>Brand Blom (2) geb. Eemnes 26-05-1884; overl. Eemnes 08-06-1963 tr. Eemnes</p>		<p>Tijs geb. Eemnes 27-04-1909, Tr. Eemnes Margaretha Geb. Eemnes 9-12-1906</p>	

<p>Jan Alberts Kuiper (24) - Wanneperveen 23-07-1775, † 1857 zoon van Albert Alberts Kuiper en Jentjen Jans Berghorst; tr. Wanneperveen 27-05-1798.</p> <p>Geertruid Jacobs Franses (25) - Wanneperveen 03-11-1776, † onbekend dochter van Jacob Jansz Franses en Hendrikje Jansdr Boxem</p> <p>Hendrik van de Kuinder (26) - Eemnes-Buiten 12-11-1780, † Eemnes 02-05-1848 zoon van Wiebe van de Kuinder en Aafje Teunisz de Ruljg; tr. Eemnes 21-04-1814</p> <p>Gerritje de Boer (27) * Burscholen 08-11-1792, † Eemnes 27-09-1855 dochter van Frans de Boer en Quirina Aarse Vedder</p> <p>Arian Blom (28) - Eemnes-Buiten 29-02-1784, † Eemnes 29-01-1848 zoon van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruljg tr. Eemnes 16-05-1813</p> <p>Aaltje van Essen (29) * Eemnes 20-12-1789, † Eemnes 29-08-1859 dochter van Gijbert van Essen en Jannetje Aarfse de Bruin</p> <p>Willem van Hall (30) - Nijkerk 06-12-1806, † Eemnes 08-01-1891 zoon van Dirk Bart van Hall en Willemijfje Lomeijer tr. Eemnes 08-08-1835</p> <p>Adriana Blom (31) * Eemnes 24-09-1812, † Eemnes 24-02-1865 dochter van Teunis Tijmense Blom en Grietje Brandse van Domselaar</p>	<p>Hendrik Janse Kuiper (12) * Wanneperveen 14-09-1817 † Eemnes 10-02-1892 tr. Eemnes</p> <p>Hendrina van de Kuinder (13) * Eemnes 20-03-1823 † Eemnes 06-03-1892 18-11-1849</p> <p>Tijs Blom (14) * Eemnes 07-04-1831 † Eemnes 24-07-1928 tr. Eemnes</p> <p>Willemijntje van Hall (15) * Eemnes 25-11-1840 † Eemnes 14-11-1907 02-02-1866</p>
<p>Franciscus Kuiper (6) * Eemnes 16-02-1863 † Eemnes 07-12-1927 tr. Eemnes</p> <p>Aaltje Blom (7) geb. Eemnes 15-03-1866 overl. Eemnes 21-03-1938 05-02-1886</p>	
<p>(3) Hendrina Kuiper geb. Eemnes 25-05-1886; overl. Eemnes 26-12-1913 25-09-1908</p>	
<p>Blom (1) overl. Eemnes 05-01-1970. 13 07-1933 Dop overl. Baarn 23-06-2000</p>	

- (20) **Lambertus van Woudenberg**
(1792-1871) trouwt in 1818 met
(21) **Cornelia van Dijk**
(1792-1868)

Na hun huwelijk woont dit echtpaar eerst ongeveer 15 jaar in Driebergen. Lammert verdiende daar de kost als landbouwer. Op 10 augustus 1835 worden Lambert en Cornelia ingeschreven in het lidmatenboek van de kerk van Eemnes-Buiten. Ze vestigen zich dan op de boerderij "Landlust" op Wakkerendijk 90. Hij huurde daar de boerderij met een groot stuk grond van de familie Van Huijdecoper van Maarsseveen. Op 28 maart 1865 koopt Lammert samen met zijn zoon Reijer de boerderij voor f 23.000,-! Lammert en Cornelia krijgen 4 zoons en 2 dochters. Zoon Reijer van Woudenberg trouwt met Geertje Blom de dochter van Arian Blom en Aaltje van Essen, de kleindochter van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijg. Cornelia wordt na naar overlijden in 1868 begraven op de algemene begraafplaats (vak 1 regel 7 graf 2). Lammert overlijdt op 79-jarige leeftijd en wordt begraven op de algemene begraafplaats (vak 1 regel 7 graf 3). Deze beide graven zijn sinds 1858 eigendom van Lammert van Woudenberg.

*Tijs Blom en de zoon van Aalt van de Pol op één van de bouwplaatsen.
(Jong geleerd is oud gedaan!)*

- (22) **Hendrik Scherpenzeel** (1802-1869) trouwt in 1826 met
(23) **Marritje Blom** (1805-1858)

Hendrik volgt in 1834 zijn vader op als watermolenaar op de schepradwatermolen van Eemnes. Marritje Blom is een dochter van Teunis Tjimmense Blom en Grietje Brandse Domselaar (zie schema). Zij kregen 6 kinderen, waaronder een zoon Jan Scherpenzeel die getrouwd was met Gerritje Blom een kleindochter van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijg. Jan volgt zijn vader op als watermolenaar. Ze hebben hun hele verdere leven bij de sluis gewoond. Marritje Blom werd begraven in het graf van de familie Scherpenzeel. Dit graf werd in 1867 aangekocht door Hendrik Scherpenzeel. Hij werd twee jaar later hier echter niet begraven maar in een ander graf dat door de familie na zijn overlijden werd aangekocht.

(24) **Jan Alberts Kuiper** (1775-1857) trouwt in 1798 met

(25) **Geertruida Jacobs Frantsen** (1776- ?)

Jan en Geertuida woonden in Wanneperveen, verder zijn op dit moment geen gegevens van hen bekend.

(26) **Hendrik van de Kuinder** (1780-1848) trouwt in 1814 met

(27) **Gerritje de Boer** (1792-1855)

Gerritje was de dochter van de landbouwer Frans de Boer uit Bunschoten. Hendrik woonde op de hoek van de Wakkerendijk en de Kerkstraat, tegenwoordig Kerkstraat 2. Hij kocht de woning in 1814 van zijn oudste zuster Hendrica van de Kuinder, de weduwe van Jan Heek. Hij was winkelier, gaardenier van de belastingen en gemeentebode van Eemnes. Gedurende de Franse tijd was hij ook raadslid van de gemeente Eemnes, tevens had hij ook een soort postkantoor. Hendrik en Gerritje hebben het leven geschonken aan 5 zoons en 3 dochters (twee zoons zijn jong overleden). Hun oudste dochter Aafje van de Kuinder was getrouwd met Tijmen Blom, een zoon van Teunis Tijmense Blom en Grietje Domselaar. Hendrik en Gerritje zijn begraven in een familiegraf Van de Kuinder, dat Hendrik gekocht heeft van Teunis de Ruig (vak 1 regel 2 graf 2).

Tijs Blom (1909-1970) is samen met zijn zwager Cees Dop (1904-1984) en zijn schoonvader Jan Dop (1881-1954) rond 1940 aan het vissen in de polder.

Margaretha Dop (1906-2000).

Tijs Blom (1909-1970).

(28) **Arian Blom** (1784-1848) trouwt in 1813 met

(29) **Aaltje van Essen** (1798-1859)

Arian is een jongere broer van Teunis Tjimensse Blom (zie schema met familie relaties Blom). Arian (ook wel geschreven als Arijaan) was landbouwer en winkelier. Samen met zijn gezin woonde hij in 1821 op Meentweg 77. In 1826 blijkt hij te zijn verhuisd naar Meentweg 83, vanaf 1834 huurde hij de boerderij Wakkerendijk 112 van de heer J.E. Huijdecoper van Zeist. Arian en Aaltje waren de ouders van 10 kinderen, waaronder een tweeling die jong gestorven is. Hun oudste zoon Tijmen Blom was gehuwd met Gijsbertje Blom, een kleindochter van Tijmen Blom en Aaltje Teunis de Ruijg. Dochter Geertje Blom was getrouwd met Reijer van Woudenberg een zoon van Lambertus van Woudenberg en Cornelia van Dijk. Arian is begraven in een graf op de algemene begraafplaats dat hij gekocht had in 1832 (vak 1 regel 3 graf 4). Aaltje is begraven in een graf dat eigendom was van Aart van Essen (een oudere broer van Aaltje) en later is overgenomen door de erven van Arian Blom (vak 1 regel 5 graf 4).

(30) **Willem van Hall** (1806-1891) trouwt in 1835 met

(31) **Adriana Blom** (1812-1865)

Willem Hall komt volgens het lidmatenboek van de kerk van Eemnes-Buiten op 20 Maart 1832 vanuit Bunschoten naar Eemnes. Hij woont dan als schoenmakersknecht in bij Jan van der Wardt, schoenmaker op Wakkerendijk 11a. De eerste woonstee na het huwelijk van Willem met Adriana Blom is op Meentweg 83. Hij zal als beginnend schoenmaker nog niet zoveel inkomsten hebben gehad. Een aantal jaren na hun huwelijk huren ze één van de vier woningen in het voormalige koetshuis van Stadwijk op Wakkerendijk 46 van Isaac Stalenhoef. Tussen 1850 en 1860 verhuizen ze naar Kerkstraat 8/10/12. Hier wordt de schoenmakerij voortgezet. Hier woont later ook hun schoonzoon Tijs Blom (14) met dochter Willemijntje van Hall (15). Uit het huwelijk van Willem en Adriana zijn drie kinderen geboren; twee meisjes en een jongen. Eén van de meisjes is jong overleden. Na het overlijden van Adriana in 1865 trouwt Willem voor de tweede maal in 1874 met Wilhelmina van Rijn de weduwe van Tijmen Gijse Blom (1819-1869) een kleinzoon van Tijmen Blom en Aaltje Teunisz de Ruijg. Willem werd na zijn overlijden begraven bij zijn 26 jaar eerder overleden vrouw op de algemene begraafplaats. (vak 1 regel 2 graf 8) in een graf dat in 1832 door Teunis Blom was gekocht en later overgenomen door Willem van Hall.

Ledenvergadering van de HKE op 27 maart 2008

Na de pauze met gastspreker:

Jan Huigen

‘Ontwikkeling in het boerenland en bedrijf’

De heer Huigen heeft op 2 juni 2007 de Mansholtprijs gewonnen.

De Valse Bosjes

JOEP CAMPS

Nadat ik een artikel over het zestigjarig bestaan van de Eemnesser voetbalclub had aangeleverd voor het kwartaalblad van de Historische Kring Eemnes, werd me gevraagd of ik een opstel wilde schrijven over de zogenaamde Valse Bosjes.

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen had ik wel eens iets gehoord over Vierkante Bosjes, de plaatselijke partij Dorpsbelang schermde daar geloof ik mee, maar de naam Valse Bosjes zei me totaal niets. Het handelt om een klein gebied aan het einde van de Meentweg en gesitueerd rond de inmiddels populaire Theetuin. Er zou zich daar een bijzonder bos bevinden waarvan de bodem hoofdzakelijk uit veen bestond, bedekt met een dunne laag klei. En inderdaad, daar was ik tijdens een eerder bezoek aan die theetuin zelf ook al achter gekomen. De deining die een passant daar op het grasveld veroorzaakt, had me in het begin nogal verontrust, ik dacht zelfs even dat ik onwel was geworden, ik zag de bodem bewegen en mijn tafeltje wiebelde. De uitleg van een medebezoeker stelde me echter gerust; we bevolkten op dat moment een drijvende tuin. Mooi, maar wat moest ik daar eigenlijk over schrijven?

Sommigen raadden me aan eens in archieven te gaan snuffelen, bijvoorbeeld van Natuurmonumenten, of het Waterschap en natuurlijk de Historische Kring Eemnes. Ook het boek "Vrijheidsmonument Eemnes" van Jaap van der Woude zou me een stuk wijzer kunnen maken. We spraken af dat ik een poging zou wagen een historisch onderbouwd en aanvaardbaar verhaal over dit bijzondere natuurgebied op papier te zetten. Het is inderdaad een historisch onderbouwd verhaal geworden, echter aangevuld met (soms) hilarische anekdotes. Hopelijk zijn die twee categorieën door de lezer makkelijk te scheiden.

Voor Eemnesser lezers die evenals ik niet op de hoogte waren van het bestaan en de ligging van de "Valse Bosjes", volgt ter verduidelijking een luchtopname van dat gebied. Aan de oostzijde worden de bosjes begrensd door de Meentweg, in het noorden en westen door de Te Veenweg-Noord en de Goyerweg, en zuidelijk door de grazige Eemnesser weiden. Rechtsboven op de foto vindt men rond de witte rechthoek dus de Theetuin.

Om aan de opdracht te kunnen voldoen, was een inspectie ter plekke min of meer noodzakelijk, dus ben ik op mijn fiets gesprongen en er heengereden. Onderweg vroeg ik me alvast af waarom dat stukje natuur de naam Valse Bosjes

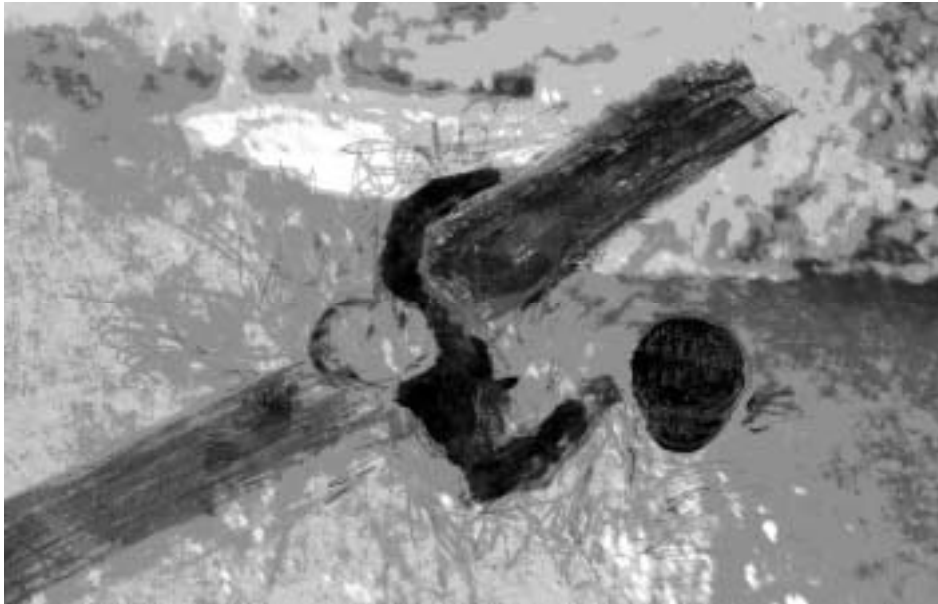

had meegekregen; er was daar waarschijnlijk wel wat loos. Waren het misschien echt “gemene” of misschien slechts “onechte” bosjes? Beide omschrijvingen klopten namelijk qua betekenis met het bijvoeglijk naamwoord “vals”. Even voorbij de theetuin heb ik mijn rijwiel in de berm gelegd om vervolgens waakzaam en wat aarzelend dit bijzondere bosperceel te betreden. Het was er niet echt moerassig, maar toch zakte ik tot over mijn enkels weg in de zachte bodem. Voorzichtig liep ik verder, me links en rechts vasthoudend aan lage boomtakken om te voorkomen dat ik onverwacht helemaal zou wegzakken in de bodem, het schrikbeeld van het alles en iedereen verzwelgend drijfzand spookte door mijn hoofd. Dat viel dus alleszins mee; zó “vals” waren deze bosjes nou ook weer niet. Intussen bedacht ik dat deze grond niet geschikt kon zijn geweest om bij het weidegebied van Eemnes gevoegd te worden; de koeien zouden er tot hun uiers in zijn weggezakt, dat hadden de boeren in vroegere tijden dus goed in de gaten gehad. Na ongeveer vijftig meter eindigde de verkenningstocht bij een sloot die het bosperceel in tweeën bleek te splijten. Inmiddels was ik er achter gekomen dat de Raad van State een milieuvergunning voor een autosloperij, afgegeven door de provincie, nietig had verklaard. De natuurorganisaties zijn blij met deze uitspraak en hopen dat er na jaren praten eindelijk een oplossing komt waarbij de Valse Bosjes weer een schitterend natuurgebied worden en de autosloperij kan worden uitgeplaatst.

De heer Van Wijk van de Historische Kring Eemnes vertelde nog een aardige anekdote over de sloot die mij de verdere verkenningstocht onmogelijk maakte. Na de Tweede Wereldoorlog was de vader van de toenmalige gemeentesecretaris en tevens secretaris van de voetbalvereniging, Frans van Duijne, koddebeier (veldwachter) bij de gemeente Eemnes en in die functie zat hij vaak achter stropers aan. Werd hij door die illegale jagers waargenomen, dan trokken deze zich schielijk terug in de Valse Bosjes. Daar staken ze door middel van een gereedliggende plank de sloot over en trokken die dan weer op de oever, zodat anderen, en vooral de koddebeier, er geen gebruik van konden maken. De dienaar van de wet moest daardoor een omtrekkende beweging maken en dan waren de overtreders van de jachtwet natuurlijk al in geen velden of wegen meer te zien. Op een zeker moment waren de stropers vergeten de plank binnen te halen, tenminste dat dacht de koddebeier en aldus zou hij als lachende derde een grotere kans op succes hebben dan de vorige keren, en ook nog zonder vertraging, de achtervolging kunnen voortzetten. Maar om voetbalfilosoof Johan Crujff te citeren, "Elk voordeel hep se nadeel" en dat bleek ook nu het geval. Halverwege de overtocht klonk namelijk een vervaarlijk gekraak en brak de als brug dienende plank in twee ongeveer gelijke delen uiteen, met als gevolg dat één se-

Aan de overzijde zag ik een lange rij autowrakken, daar begon dus het terrein van de gewraakte autosloperij.

De stropers waren zijn hinderlijke bemoeienissen klaarblijkelijk zat geweest en hadden de plank tot op een paar millimeter na doorgezaagd en daarna weer teruggelegd over de sloot.

conde later koddebeier Van Duijne Sr. languit in de stinkende prut lag te spartelen.

Ben ook nog even aan de westzijde de bosjes ingetrokken. De ondergrond was daar nog zachter, lag ook lager dan aan de andere kant van de sloot; je zakte daar veel dieper weg, zelfs een keer tot aan mijn knieën. Op veel plaatsen groeiden riethalmen hetgeen duidde op de aanwezigheid van moeras; ik waagde me dus niet te ver in die jungle. Tussen dicht struikgewas heb ik overigens zonder succes gespeurd naar eventuele schuilhutten. Het Blaricums Verzet moet daar tijdens Wereldoorlog II onderduikers hebben ondergebracht. Wel vond ik een fles met het opschrift 'KETEL EEN', een hele beste borrel! Waarschijnlijk dat een alcoholist zich hier ooit heeft verschanst, onzichtbaar en onvindbaar voor zijn vrouw en toen dit flesje gelegegd heeft. Ook vond ik nog een gaaf eierkooltje en een attribuut dat je daar niet verwachtte, n.l. een knop met simpele bloemmotieven, de handgreep van een ouderwets keukenkastje?

Heb na die fietsexpeditie, die me overigens niet veel wijzer maakte, een bezoek gebracht aan de Eemnesser bibliotheek om wat historische geschriften door te nemen. De enige wijsheid die ik daar over de bosjes opdeed was, dat de door

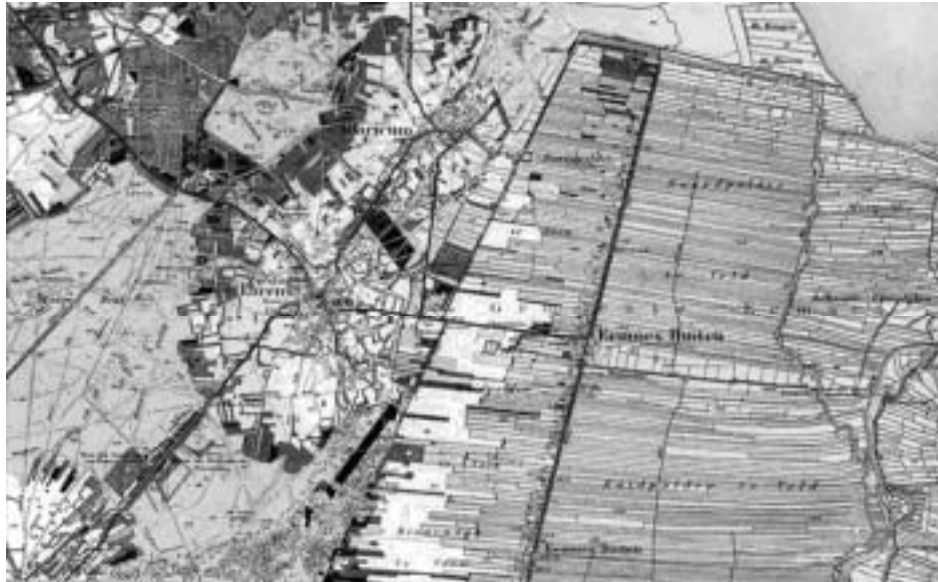
mij gevonden beek in vroegere jaren de Meentsloot heette en had gediend als afvoer van het overtollig veenwater. Het gebied ten westen van de Meentweg en Wakkerendijk heette toen "Te Veen" en ten oosten "Te Veld". Op niet één van de oudere topografische kaarten die ik raadpleegde, waren overigens de Valse Bosjes aangegeven en ook die naam zelf werd (nog) niet gebruikt.

Je zou mogen concluderen dat de bosjes pas rond die tijd werden geplant, hetgeen zou kunnen duiden op het

De eerste kaart (1860) waarop de bosjes te zien zijn, dateert uit de jaren twintig / dertig van de vorige eeuw en de oppervlakte daarvan is exact gelijk aan die van tegenwoordig. De Veendijk was toen nog niet afgegraven.

valse cq onechte karakter ervan, namelijk dat deze bosjes niet spontaan en op natuurlijke wijze zijn ontstaan. Sommige Eemnessers hebben het in die zin dan ook over het gemak waarop de aanplanting kon worden gerealiseerd, de jonge boompjes konden zonder moeite in de veenbodem gestoken worden, daar had je geen schep voor nodig. Deze theorie verklaart in feite ook de naamgeving, al moeten we daarover toch zekerheid zien te verkrijgen.

Heb op advies van Henk van Hees contact opgenomen met de heer M. van der Zwaan, roepnaam Rinus en inmiddels 89 jaar oud. Hij woont op het adres Meentweg 117, dus tegen de Valse Bosjes aan, en die moest dus wel het nodige over die omgeving kunnen vertellen. Mevrouw Van der Zwaan kwam als eerste aan de telefoon, ze kende Henk niet, wel kapper Van Hees. Als ik iets over de bosjes wilde weten, moest ik bij Rinus zijn, die zat in het prieeltje achter het huis.

Ook deze kende alleen kapper Van Hees, maar kon me wel verder helpen met mijn verhaal. Hij wist overigens niet honderd procent zeker hoe de naam Valse Bosjes was ontstaan, maar gaf wel een indicatie die me plausibel genoeg leek. De bosjes waren vanwege de veengronden namelijk gevaarlijk terrein, vooral voor vreemden en kinderen. Als je de weg er doorheen niet goed kende, liep je gevaar weg te zinken in het moeras en te verdrinken, en daarop duidde dan ook de toevoeging “Valse” (gemene, ook wel gevaarlijke). De bosjes waren er al in zijn jeugd en Rinus wist zich nog te herinneren dat om de paar jaar de boom-

pjes werden gekortwiekt en dat van het hout takkenbossen werden gemaakt die voor allerlei doeleinden werden gebruikt.

Bijvoorbeeld als kachelhout en brandstof voor de ouderwetse oven van de bakker. Ze worden nu al jaren niet meer gekapt en zodoende konden de boompjes van toen uitgroeien tot de bomen van vandaag. De Valse Bosjes zijn nu een beschermd natuurgebied.

Hij wilde nog wel een opmerkelijk en vrij griezelig verhaal kwijt. Zijn moeder waarschuwde hem als kind al die bosjes nooit in zijn eentje te betreden, er zwierven namelijk gevaarlijke geesten rond, waaronder een zekere Putifar. Nu staat deze Putifar geschiedkundig voor een Egyptische minister uit het kabinet van de Farao, dus wat zijn geest hier in die Valse Bosjes te zoeken heeft, is velen een raadsel. Als de lichtzinnige vrouw van deze Putifar nu had rondgespookt, was het verhaal geloofwaardiger geweest; het zou de wrake Gods kunnen zijn, want die wulpse dame had namelijk geprobeerd de rechtschape Jozef, zoon van Jacob en mayordomus van deze familie, te verleiden tot overspel.

Zo'n tien, vijftien jaar geleden was Rinus zoals gewoonlijk erop uitgetrokken om in de Valse Bosjes hout te gaan sprokkelen voor de kachel. Op een gegeven moment, hij was al zo'n vijftig meter diep het bos in gelopen, kon hij opeens geen stap meer verzetten. Hoe hij ook probeerde, er was geen beweging te krijgen in zijn benen, hij leek verlamd. Deze angstige toestand duurde ruim een minuut en toen hij zich weer kon bewegen en verder wilde gaan, liep hij automatisch, en geheel onvrijwillig, de eerste tien meter achteruit. Daar werd hij opnieuw gedwongen stil te staan en pas daarna kon hij weer gaan en staan waar hij wilde.

Even voorbij de theetuin vindt men (links) de Valse Bosjes.   Recent genomen foto in de Valse Bosjes.

“Ze hebben me uitgelachen toen ik het vertelde”, mopperde Rinus, “maar ik weet zelf drommels goed dat ik het echt heb meegemaakt!”.

Waarschijnlijk heeft hij dit verhaal ook verteld aan schrijver Bas Sleeuwenhoek die een ontdekkingsstocht rond de Zuiderzee maakte, want die heeft het in zijn boek “Het schrale eind” over een zekere Marinus bij Blaricum en diens spook Putifar.

Rinus wist ook nog dat begin jaren dertig van de vorige eeuw de Veendijk (die liep van het tegenwoordige huis van klompenmaker Beekhuiszen tot aan de stoplichten op de A27) werd afgegraven door DUW-arbeiders (werkelozen). Daar gebruikten ze toen nog geen machines voor, maar alles ging op de schop. Het afgegraven zand werd met kruiwagens afgevoerd en gestort in het moeras. Een groot deel daarvan is terechtgekomen op de plek waar nu het tuiniersbedrijf Van den Brink (Theetuin) is gevestigd. De meeste arbeiders kwamen uit Amsterdam, een enkeling ook uit Eemnes. De Amsterdammers kregen overigens een hoger loon uitbetaald dan de Eemnessers, de hoofdstedelingen waren namelijk arbeiders van de A-klasse; overigens scheelde het slechts een paar centen.

De afgraving van deze dijk kon zonder risico plaatsvinden want door de aanleg van de Afsluitdijk (1932) zouden overstromingen van enige omvang nooit meer, of nog maar zelden, voorkomen.

Bekend is ook het verhaal van Jaap Elders, in de jaren '40, '50 en '60 de vuilnisman van Eemnes. Hij ging met zijn kar de boeren af en stortte het afval dat hij verzamelde achter zijn huis op de belt, aldus de omgeving van de bosjes aardig vervuilend. Naderhand hebben ze dat verboden. De vervuilde grond werd afgegraven en opgeruimd. Het huisje dat Jaap bewoonde, was van alle gemakken voorzien; hij bezat zelfs een klassieke WC, ofwel een houten bak op zithoogte met een deksel van hetzelfde materiaal als de stankafsluiter. Tijdens het noodzakelijk dagelijks drainageproces, sprak hij goedmoedig met de broedse kippen die naast dezelfde WC twee nesten met eieren zaten uit te broeden.

Tot besluit

Duidelijk is dat tegenwoordig al het mogelijke wordt gedaan om de natuur en het landschap rond de “Heerlykheid Emmenes” te beschermen. Dit betreft o.a. de inrichting en ontwikkeling van de gebieden, Noordpolder te Veld/Maatpolder Binnendijks, Maatpolder Buitendijks, Zomerdijk en Buitenvaart-Zuid. Bovendien is het veenweidegebied langs de Eem aangewezen als ecologische zone. De Eempolder is een stiltegebied, evenals de kampen van Blaricum. Daarnaast heeft Eemnes nog eens 550 ha aan poldergebied en natuurterreinen, waaronder de Valse Bosjes.

Tentoonstelling: Van Dorps- naar Clusterschool

JAN OUT

De scholen in de Zuidbuurt

Oorspronkelijk waren er in Eemnes-Buiten en Eemnes-Binnen, beide afzonderlijke stadjes, twee schooltjes, die door de koster gehouden werden. De koster, die tevens dus schoolmeester was, had nog meer baantjes om aan een redelijk bestaan te komen. Hij was vaak ook doodgraver, en soms ook voorzanger, voorlezer in de kerk, klokkenluider en omroeper voor het dorpsbestuur.

Uit de tijd vóór de reformatie, die in Eemnes in 1580 werd doorgevoerd, zijn slechts weinig gegevens bekend. Toch weten we van Eemnes-Binnen wat meer, omdat er in 1568 een kerkelijke visitatie werd gehouden, waarbij ook naar het functioneren van de koster/schoolmeester en zijn school werd geïnformeerd.

Er zaten toen 34 kinderen op school, die les kregen in lezen, schrijven en zingen. Kennelijk was rekenen niet zo belangrijk: dat leerde je in de praktijk wel! Dat er in Eemnes-Buiten zeker een school was, blijkt uit gegevens van enkele jaren later, toen melding werd gemaakt van een door de Spanjaarden vernielde kerk, waardoor men in de school kerkte.

De reformatie bracht verandering in het onderwijs. De koster/schoolmeester moest van "gereformeerde huize" zijn (nu zouden we hervormd zeggen) en op school moest catechisatie gegeven worden en gebruik gemaakt van leerboeken, die door de kerk waren goedgekeurd.

Deze bepaling geeft ons de gelegenheid om de namen van de schoolmeesters in de komende eeuwen te leren kennen, want een nieuwe schoolmeester moest bij de classis een formulier tekenen, dat hij zich aan die Dordtse regeling (de 3 formulieren van Enigheid) zou houden!

Zo weten we, dat veel schoolmeesters het lang in een van de Eemnessen uithielden. Kampioen in Eemnes-Binnen was meester Gijsbert van Maanen, die in

Jan Out tijdens de opening van de tentoonstelling "Van Dorps- naar Clusterschool"

1778 kwam en in 1834 op 81-jarige leeftijd met pensioen ging. Hij had hier 53 jaar gewerkt. Hij genoot precies 5 maanden van zijn pensioen. Zijn opvolger, Gijsbert van Merkesteyn, werkte hier zelfs 54 jaar; daarbij zijn de jaren als hulponderwijzer bij zijn voorganger meegeteld. Bij zijn vertrek in 1886 werd de school, die overigens nog aan de Wakkerendijk 220-224 staat, opgeheven.

Eemnes-Buiten had een school, die velen zich nog kunnen herinneren. Het voormalige Verenigingsgebouw aan de Kerkstraat, gebouwd in 1882, was vóór 1915 de school van Eemnes-Buiten. Later werd hier de Mariaschool, als katholieke jongensschool, gestart. Deze school zat hier twee jaar en werd in 1921 in een nieuw gebouw aan de huidige Roëll-laan gevestigd.

Inmiddels waren er al twee andere scholen bijgekomen. In 1875 waren religieuzen, de zusters Franciscanessen van Heythuysen, begonnen met een bewaarschool voor kleuters (de latere Agneskleuterschool) en onderwijs aan de oudere meisjes (een taalschool, de H.Hartschool, en een naaischool). Enkele jaren later, in 1883 werd als tegenhanger van het katholiek onderwijs, gestart met een School met den Bijbel. Ds. Doornveld was daar de inspirator van. Toen de school stond, vertrok de dominee weer om elders opnieuw de scholenbouw voor protestantse kinderen te bevorderen.

Clusterschool

In 1963 besloot de gemeenteraad om Openbaar Onderwijs in te voeren, wat pas het geval was met de opening van de kleuterschool "Zwaan-Kleef-Aan" op 19 augustus 1968. Ondertussen werd aan de Raadhuislaan een Openbare Lagere School gebouwd. Deze school, De Zuidwend, was vanaf 12 augustus 1969 in gebruik en werd op 14 oktober daarop volgend officieel geopend.

De School met den Bijbel kwam een jaar later aan de Ploeglaan tot stand en kreeg de nieuwe naam: De Wegwijzer.

Alleen de Mariaschool, de derde school in de Zuidbuurt, bleef op de locatie Jhr. Roëll-laan met een kleuterschool naast de katholieke kerk. De wet op het basis-onderwijs bevorderde de samenvoeging van kleuterscholen en lagere scholen. Omdat de samenvoeging niet op de locatie van de Mariaschool kon plaats vinden, werd deze school in 1991 ook verplaatst. Het Schoolpad was een goede plek om de samengevoegde basisschool te plaatsten.

Na enige tijd ontstond bij verschillende scholen opnieuw ruimtegebrek, omdat groei van het leerlingenaantal de plaatsing van noodgebouwen noodzakelijk maakte.

Om hier een oplossing voor te bieden werd het idee geboren om een gemeenschappelijk gebouw, een clusterschool, op een locatie in de Zuidbuurt neer te zetten. En zo geschiedde: dit schooljaar, op maandag 20 augustus 2007, werd deze school in het Vierkante Bosje in gebruik genomen. En tot veler verrassing waren er hier alweer twee noodgebouwtjes nodig om alle leerlingen te kunnen herbergen. Maar prognoses over de nabije toekomst geven het gemeentebestuur de geruststelling, dat het huidige gebouw voldoende capaciteit zal hebben om lange tijd te voldoen. De tijd zal het leren!

Voor allen, die deze geschiedenis van het onderwijs en de recente geschiedenis van de drie scholen, die samen in de clusterschool gevestigd zijn, nog eens willen bekijken, is de tentoonstelling "De scholen in de Zuidbuurt" in de Oudheidkamer. De ondertitel is: "Van Dorps- naar Clusterschool". Deze tentoonstelling wordt gehouden tot medio april 2008.

Foto-impressie van de opening

Foto's: Peter Scholte

Voorintekening boek

Streekdracht Eem- en Gooiland

Eemnes tot Loosdrecht. Deze klederdracht week sterk af van die van plaatsen als Huizen en Bunschoten-Spakenburg.

Nu is het dan bijna zover dat we er een boek over kunnen uitbrengen. De laatste loodjes wegen het zwaarst en de financiering is daarbij een forse hobbel. Zonder subsidies en sponsoring gaat het niet. Zonder kopers evenmin. Het zou jammer zijn als dit interessante en rijkelijk geïllustreerde boek er niet zou kunnen komen.

De TVE-Werkgroep Klederdracht Eem- en Gooiland heeft twintig jaar gewerkt aan het verzamelen van gegevens, foto's en voorbeelden van de vroegere streekdracht in het gebied dat zich uitstrekt van Hoogland tot Weesp en Muiden en van

Het boek omvat 128 pagina's kleurendruk in een formaat van 22 x 22 cm. De streekdracht wordt uitvoerig gedocumenteerd door de auteurs Livia van Eijle en Alie Klap, met veel afbeeldingen en een grondig verantwoorde maar prettig leesbare tekst.

Ik bestel bij voorintekening ___ ex ***Streekdracht Eem- en Gooiland*** ✂
___ ex á € 22,50 (max. 2 boeken), als lid van de Historische Kring Eemnes.
___ ex á € 24,50 als niet-lid.

Ondertekening: (SVP naam en adres in blokletters)

Naam: _____ Telefoon: _____

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Aan bod komen de boven- en onderkleding in verschillende varianten, evenals de daarbij gedragen sieraden, niet alleen van vrouwen, maar ook van mannen en kinderen.

De Stichting Tussen Vecht en Eem is de uitgever van het boek, in samenwerking met Uitgeverij Graficient Printmedia te Laren. Historische verenigingen in de streek zijn behulpzaam bij de verkoop, naast de reguliere boekhandel. We hebben subsidies aangevraagd bij cultuurfondsen en gemeenten. We zijn van plan om het boek voor mei 2008 uit te brengen (Moederdag), onder voorbehoud natuurlijk dat we de financiering rond krijgen.

Teken nu in om ons meer zekerheid te geven aangaande de juiste oplage en om u te verzekeren van een gun-

stige prijs. Donateurs van TVE en de leden van met ons samenwerkende Historische Kringen en Verenigingen betalen bij voorintekening € 22,50, anderen € 24,95 en de normale winkelprijs wordt € 27,50. *De voorintekening sluit 1 februari 2008.*

Hoe intekenen? Vul (een kopie van) onderstaande antwoordstrook in en geef deze af bij uw Historische Kring of stuur deze in een gefrankeerde envelop op naar Zilverschoon 37, 3755 TH Eemnes. U kunt ook een e-mail sturen met dezelfde tekst aan jj.groeneveld@tiscali.nl.

Het boek zal t.z.t. af te halen zijn bij de Oudheidkamer, Raadhuislaan 2-A.

Voor toezending buiten de gemeente worden verzendkosten berekend. Betaling vindt plaats bij ontvangst.

De heer J. J. Groeneveld
Zilverschoon 37
3755 TH Eemnes

Grote opkomst Herfstavond

Op 15 november jongstleden waren in het Hervormd Centrum alle ruim 80 plaatsen bezet.

Ornitholoog Dick Jonkers behandelde op een bijzondere wijze de flora en fauna in de Eemnesser polder. Van dotterbloem tot zwanenbloem, van grutto tot zwaan en van brasem tot snoek. Daarna werd met medewerking van Johan van Oos-

trum en Peter Scholte van de Werkgroep Beeld en Geluid het tweede deel van de gevarieerde film Eemnes 1959 vertoond. In deze film traden vele Eemnessers voor het voetlicht. De film was voor conservering juist overgezet op DVD zodat de kwaliteit in de toekomst verzekerd is.

Oudejaarsborrel voor HKE-leden

Zaterdag 29 december 2007 van 16.00-18.00 uur

Het bestuur van de Historische Kring Eemnes nodigt de leden en partners van harte uit voor een Oudejaarsborrel in de Oudheidkamer. We kunnen dan samen nog eens praten over de 'HKE-historie' van het afgelopen jaar en de plannen voor de toekomst.

Cadeaulidmaatschap met gratis lijst

Zo lang de voorraad strekt is in de Oudheidkamer een bijzonder cadeaulidmaatschap aanwezig. Name-lijk een cadeaucertificaat in een fraaie mahoniemotief wissellijst, voor de normale prijs van een jaar-

lidmaatschap. Degene die het ingelijste cadeaucertificaat ontvangt kan het cadeaucertificaat iedere zaterdag voor een jaarlidmaatschap inwisselen. En de fraaie lijst voor andere doeleinden gebruiken!

Terugblik Juliana- en Bernhardtboomen

JAAP GROENEVELD

Op 3 september j.l zijn de nieuwe initialen J en B op het hek voor het voormalige gemeentehuis van Eemnes onthuld om de herinnering aan de geschiedenis van de twee inmiddels immense wilde kastanjes levend te houden. Zeventig jaar geleden, op 7 januari 1937, werden ze daar geplant ter gelegenheid van het huwelijk van prinses Juliana en prins Bernhard. Mij werd gevraagd voor dit kwartaalblad een verslag te schrijven van de onthulling. Het leek me als initiator echter ook gepast te beschrijven wat er aan vooraf is gegaan om tot het plaatsen van deze twee nieuwe letters te komen.

J B

De letters type Georgia, hoogte van de letters is 17,5 cm.

Het voortraject

In 1997 raakte ik betrokken bij de tentoonstelling over de schippersfamilies van Eemnes. Door mijn eigen suggestie dat het wel leuk zou zijn om een maquette van de haven en de directe omgeving erbij te betrekken zat ik er zelf aan vast. Enig onderzoek naar de toestand van de bebouwing voor de Tweede Wereldoorlog bracht mij in contact met oude Eemnessers, o.a. de familie Hoogland, de familie Rigter die op de verdwenen boerderij woonde links naast het gemeentehuis, de familie Steenman die hun oude smederij rechts naast de bakkerij van Hoogland had en mevrouw Staal van het café. Voor het eerst in 25 jaar kreeg ik dieper contact met 'autochtone Eemnessers'. Een prettige ervaring. Bij het afronden van de maquette wilde ik er nog eens een kenner van toen bij hebben en ik heb Antoon van Hees, de kleermaker, gevraagd. Er waren wat opmerkingen, maar meer nog allerhande verhalen uit zijn jeugd die boven borrelden aan de hand van de maquette, wat ook in de Oudheidkamer nog steeds gebeurt bij andere oudere Eemnessers. Ook was daarbij het verhaal van de twee bomen voor het gemeentehuis, het planten en vooral de details van het verdwijnen van de hekjes met de letters J en B. Van Hees was namelijk bij toeval ooggetuige van het gebeuren en heeft nog een van de daders, die een bekende uit een buurgemeente bleek te zijn, toegeroepen: 'Dat had ik niet van je gedacht [naam]!' Bijna tien jaren gingen voorbij totdat we in de redactie van het tijdschrift *Tussen Vecht en Eem* bedachten om de korte stukjes in de rubriek *Lieu de memoire* (plaats van herinnering) weer op te pakken. Ik had daar wel een onderwerp voor: de bijna vergeten Juliana- en Bernhardtboomen in Eemnes, die er toen precies zeventig jaar stonden. Het verhaal werd tegelijk in de maartnummers van

Enkele van de 'schooljeugd uit 1937': Voor v.l.n.r.: Joke Ruizendaal, Corrie van IJken-Dop, Kees Hensbergen, Arie Hoofd en Mieke Hensbergen. Achter v.l.n.r.: Bertha van het Klooster-Kuiper, Janny Dop-Ruizendaal en Annie Hoofd-Wiggerts.

2007 van dat tijdschrift en van het lijfblad van de Historische Kring Eemnes geplaatst.

Bij mij ontstond tegelijk het idee om er vanwege die zeventig jaar wat meer mee te doen. Zouden de letters niet weer opnieuw aangebracht kunnen worden, weliswaar op het huidige hek dat als erfafscheiding dient. Eerst maar eens gepolst bij de eigenaar van het pand, erg cruciaal. Ik kwam uit bij Adrie Hoogland, die er wel voor te porren was en ook wel wat meer cachet aan de onthulling wilde geven vanuit het restaurant Jazzclub Wakker. Als 'buurjongen' van het oude gemeentehuis tijdens zijn jeugd heeft hij een bijzondere relatie met het gebouw. Ook bij de Historische Kring Eemnes en het Feestcomité, opvolger van het toenmalige Oranje Comité, viel het idee om met enig vertoon nieuwe letters op het hek aan te brengen in goede aarde. Een klein 'organiserend comité' werd gevormd met representanten van de betrokken organisaties. Adrie Hoogland, Joop Smids (HKE), Eerhard Huiden (FC) en ikzelf als coördinator zijn een paar keer bij elkaar gekomen om zaken af te stemmen.

Verschillende vragen waren er natuurlijk: welke vorm letters? wie maakt ze? wie zijn erbij? Mijn voorstel om het op Koninginnedag te doen werd als niet geschikt gedacht, maar dit jaar zou er de feestweek zijn. Omdat ik al het idee had om zoveel mogelijk 'leerlingen van toen' van de scholen van Eemnes erbij te betrekken, was de koppeling met het 'senioren-uitje' snel gemaakt, voorafgaand aan de busreis, waardoor veel ouderen al in de buurt zouden zijn. De vraag was alleen hoe vinden we de oud-leerlingen? Dat werd nog het meeste werk. Ik wist van de twee boekjes over de geschiedenis van de twee bijzondere scholen. Er staan groepsfoto's in met namen. Helaas niet van het betreffende jaar 1937, maar wel met een paar jaar verschil er omheen. Een oproep in het mei-nummer van HKE leverde maar twee reacties op, Kees Hensbergen en Jan Eek (Almere). Gewoon maar eens buurten, om te beginnen bij Hensbergen, die als voormalig postbode het hele dorp kende. En verder bij iedereen doorvragen of men wist waar de mensen gebleven waren. Ook naar eventuele broers, zussen en klasgenoten die op de foto's waren gemist. Soms werd ik hartelijk op de koffie gevraagd.

Bijna tegen het eind van deze actie fietste ik langs de zaal van SWOBEL aan de Rutgers van Rozenburglaan. Daar zat een heel gezelschap 'uit de doelgroep' bij elkaar. Bingo! Daar moest ik zijn. De spelletjes werden onderbroken – overigens geen bingo – en ik kon nog een paar mensen toevoegen op de lijst. Het resultaat was opmerkelijk, een lijst van 88 personen, ook buiten Eemnes. Er waren leuke reacties. Ook sommigen die niet meer hier wonen kondigden aan dat ze zouden komen. Alle opgespoorden kregen een uitnodiging.

Minstens zo belangrijk waren natuurlijk de letters. Er waren, ook bij navraag bij toen bekende smederijen, geen gegevens over de letters. Het archief van het Oranje Comité uit de eerste helft van de vorige eeuw is verdwenen. De oproep om afbeeldingen leverde niets op. Het Koninklijk Huis-

Krantenknijsel met de anekdote over de 'jonge boeren', vermoedelijk uit het Utrechtsch Dagblad, waarop de familie Hoofd was geabonneerd en waarbij een oom werkte (coll. A.J. Hoofd). Deze zat geplakt op de achterzijde van de tekening naast een gedicht 'Bij de geboorte van Prinses Beatrix' dat het verhaal nog eens verwoordt. Een kind vraagt aan klasgenoten: 'Wat zou toch wel die J en B betekenen?' Geen wist het. Laatste couplet: 'Ja toch, 't was Arie, die opeens riep: Nou joch – Weet jij dat niet, ik wel, 'k vertel het gauw – Dat is natuurlijk voor de Jonge Boeren – 't Is Jonge Boerendag vandaag, wat jouw.' Die slimmerik was Arie Hoofd.

Tekening ter gelegenheid van geboorte Prinses Beatrix op 31 januari 1938, vermoedelijk door Arie Hoofd zelf (coll. A.J. Hoofd).

archieef had geen gegevens, maar verstreekte een monogram van prinses Juliana dat in die tijd werd gebruikt. Het leek ons de complexe vorm niet geschikt. *En comité* werd gekozen voor een eenvoudige robuuste letter: type Georgia van zodanige maat dat hij goed past bij de vormgeving van het hek. Naderhand bleek dat de kindertekening door Arie Hoofd enige gelijkenis vertoont met de nieuwe letters, het enige dat we hebben. Een kind dat zo nauwkeurig tekent zal ongetwijfeld een gesmede letter in handschriftstijl ook wel als zodanig hebben weergegeven.

Jaap Eek had me al laten weten dat hij de letters wel wilde maken en van een rekening wilde hij niet weten. Hij heeft ze met de ophanging nagemaakt van houten modellen die ik voor hem had gemaakt. De gebroeders Van Hamersveld wilden verder het verzinken en het poedercoaten in een geschikte kleur voor hun rekening nemen, evenals het laswerk om ze aan het hek te bevestigen. Geen bouten en moeren! De oorspronkelijke letters heetten 'verguld' te zijn. Niet zeker is of dat met bladgoud was of gewone verguldverf, vermoedelijk het

laatste. Vergulden was echter niet beschikbaar voor de roestwerende coating die we voor ogen hadden. De keuze viel op RAL1027, een passend alternatief, waarbij Adrie Hoogland het laatste woord had. Na de onthulling is nog wel eens gevraagd waarom de letters niet verguld waren. Dat is nu uitgelegd.

Onthulling

Juist voorafgaand aan de onthulling bleek dat er al aardig wat mensen waren op komen dagen waarvan ik wist dat ze destijds bij het planten waren geweest. Er bleken er, voor zover ik ze gesproken heb, minstens 22 aanwezig te zijn van de lijst met 88 oud-leerlingen. Helaas bleek dat er gedurende het samenstellen van de lijst ook inmiddels twee waren overleden, Cornelis Gieskens en Teus Roodhart. Anderen moesten helaas wegens de gezondheidstoestand verstek laten gaan.

Chris Houwer, voorzitter van de HKE, memoreerde in zijn toespraak een aardige anekdote die was boven komen drijven. Na de geboorte van prinses Beatrix

Jannie Dop-Ruizendaal bij de door haar onthulde J (foto P. Houwer).

werd er bij het gemeentehuis gezongen door de schoolkinderen van Eemnes. Er passeerde op dat moment een journalist die aan de kinderen vroeg: 'Wat betekenen nu die J en B?' Er had toen een slimmerik geantwoord: 'Jonge Boeren.' Nu was het zo dat het organiserend comité even had zitten worstelen met de vraag J links, B rechts, of omgekeerd. Het eerste lag voor de hand, maar er werd ook beweerd dat ze omgekeerd hadden gehangen. Dit anekdotische voorval was het antwoord op de vraag. Als ze omgekeerd hadden gehangen dan zou de slimmerik wel gezegd hebben: 'Boerenjongens'. Het krantenknipsel, dat een nuance ander licht op de zaak laat schijnen, is inmiddels ook boven water en de tekening bevestigt de volgorde nog eens.

Burgemeester Van Benthem bracht in herinnering dat de jaren rond het huwelijk moeilijke jaren waren, crisis en oorlogsdreiging. Het huwelijk bracht een vleugje vreugde en hoop in de samenleving, een aanleiding om feest te vieren. Dat er een paar jaar later nog vijf veel donkerder jaren zouden komen wist toen niemand. Hij liet ook blijken het jammer te vinden dat de gemeente afscheid had genomen van het oude gemeentehuis. Dat de jaarlijkse aubade teruggekeerd is op deze plek toont aan dat het oude gemeentehuis een warme plaats heeft in de harten van Eemnes. Het in herinnering brengen van de geschiedenis van de bomen met de twee letters brengt meer cachet aan de monumentale plek. Het voltallige College van B&W was aanwezig.

Omdat van tevoren niet bekend was wie er op zouden komen dagen, moest er even worden geïmproviseerd wie samen met de burgemeester de doeken voor de letters zouden wegtrekken. Na een snelle beslissing werden dit Jannie Ruizendaal, nu mevrouw Dop en dochter van een wethouder van destijds, voor de meisjes om de J en Kees Hensbergen voor de jongens om de B te onthullen.

Restaurant Jazzclub Wakker bood daarna een toast aan met 'een glaasje bubbels', waarna al spoedig iedereen zijns weegs ging, de senioren vooral richting bussen voor het uitje. Omdat er mensen van buiten waren, was de Oudheidkamer geopend voor diegenen die nog even na wilden praten. Het College van B&W ging de eerste paal slaan voor het gemeenschappelijke kantoor van de BEL-gemeenten aan de Zuidersingel.

In de pers is de onthulling ook onder de aandacht gekomen, o.a. een aankondiging en later een interview met een prominente foto in de Gooi- en Eemlander, zelfs in andere edities dan Gooi-Noord. Andere bladen besteedden er ook aandacht aan. Het was een alleszins geslaagde gebeurtenis die in een flits van een half uur voorbij was, vergeleken bij de inspanningen van de voorbereidingen. Met dank aan de reeds genoemde sponsors, smederij Jaap Eek, smederij Gebroeders Van Hamersveld en Adrie Hoogland, dan wel Jazzclub Wakker.

Reactie op het neerschieten van Willem Fokken

In het vorige kwartaalboekje van de HKE stond een artikel over de familie Fokken in Eemnes. Daarin werd ook beschreven hoe Willem Fokken in 1945 door de Duitsers in de polder is doodgeschoten. De juiste toedracht is toch nog altijd in nevelen gehuld. Daarom stelden we het op prijs dat we een reactie kregen van de heer Willem Beekhuis (geb. 1930) uit Spakenburg. Hij kwam met het volgende verhaal:

In het begin van 1945 stond de polder van Bunschoten onder water. De boeren van Eemdijk kregen daarom weidegrond aangeboden in de Eemnesser polder. Zo ook mijn pleegvader Gijsbert Pijpers en zijn broer Arnoldus, die naast elkaar een boerderij bewoonden tegenover de oude school aan de Eemdijk. Ook werden aan het einde van de oorlog de bewoners van het Noordereinde van de Eemdijk geëvacueerd, deels naar het Zuidereinde en deels naar Eemnes.

Het was in het voorjaar van 1945. Ik was 15 jaar en liep met mijn neef Jan Hartog van 14 jaar in de Eemnesser polder, niet ver van het Ra-boes. Het was melkenstijd, zo tussen 17.00 en 18.00 uur. Mijn pleegvader en zijn broer zaten te melken.

Mijn neef en ik waren eieren aan het zoeken. Mijn neef had al wat eendeneieren gevonden en had deze in zijn broekzak gedaan. Plotseling begonnen de Duitsers te schieten en floten de kogels ons om de oren. Razendsnel gingen wij in de slootkant liggen. (U begrijpt wat er met de eieren gebeurde, die mijn neef in zijn zak had!)

Het gebied, waar wij liepen, vormt de kop van de Eem en zodoende was het spergebied. Je mocht er niet komen en daarom begonnen de Duitsers te schieten. Even tevoren hadden we nog een vrij grote man zien passeren, die in de richting van het riet liep. Achteraf denken we dat dit Willem Fokken geweest is. De Duitsers moeten hem dus geraakt hebben. Ze bivakkeerden in de monding van de Eem, daar waar de heer Gosen Gortworst (een man uit Rotterdam) met zijn vrouw op een bootje woonde.

Toen wij in de slootwal lagen, kwam er uit de richting van de Eem een Duitse militair op de fiets langs, die vroeg wat wij aan het doen waren. Wij vertelden hem toen dat ze op ons schoten. De Duitser ging meteen terug in de richting van de kop van de Eem. Er werd niet meer geschoten en mijn neef en ik gingen

terug naar het weiland waar ze aan het melken waren.

Toen mijn pleegvader en zijn broer de volgende morgen zaten te melken, kregen ze bezoek van familieleden van Willem Fokken met de vraag of Willemesignaleerd was. Mijn pleegvader vertelde toen dat wij nog een man hadden gezien vlak voor het schieten begon. Dat moet dus Willem Fokken geweest zijn. Dit betekent dat Willem dus gedood is

tussen 17.00 en 18.00 uur en niet in de avond of in de nacht. Later hoorden wij dat hij 's morgens bij of in het riet was gevonden.

Reactie van:

W. Beekhuis (geb. in 1930)
Prinses Margrietstraat 10
3751 CP Spakenburg

Willem Fokken is door de Duitsers doodgeschoten op 3 mei 1945 (red.)

Wie wil Eemnesser families adopteren?

In 2002 verscheen het boek "Eemnessers door de eeuwen heen". Hierin staan overzichten van Eemnesser families. Voor zover terug gevonden, staan hierin de genealogische gegevens van de Eemnesser families. We hebben hiervoor indertijd vooral de Eemnesser archieven geraadpleegd. Dat wil zeggen dat we van veel personen, die in Eemnes geboren zijn maar zich later buiten Eemnes gevestigd hebben, niet weten wanneer ze eventueel getrouwd zijn of wanneer ze overleden zijn.

Tegenwoordig is dat met je computer allemaal veel makkelijker terug te vinden. Er bestaat een programma (Gen Lias) waarin al veel huwe-

lijken en overlijdens terug te vinden zijn.

Ons plan is nu om alle families uit het boek over een aantal vrijwilligers te verdelen met als doel dat elke vrijwilliger op de computer blijft zoeken naar nieuwe gegevens. Je kunt het lekker thuis doen op het moment dat je zelf wilt. Wanneer je dus geïnteresseerd bent in de Eemnesser families en het ook leuk vindt om met de computer te spelen, neem dan contact op met

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755 CK Eemnes
035-5389849
e-mail: info@kleinwee.demon.nl

NIEUWE BOEKEN IN DE BIBLIOTHEEK

Sedert de vorige publicatie in het Kwartaalblad 4 –2006 heeft de Bibliotheek opnieuw de beschikking gekregen over een aantal interessante en lezenswaardige boeken. Onderstaand een overzicht met tussen haakjes de nummering waaronder u de desbetreffende boeken in de kast kunt vinden:

Baarnse luthoven en hun bewoners (2AA 19)

Bevat informatie over Eemnesser ambachtsheren, m.n. de fam. Haselaar.

Kijk op Utrecht (2AA 20)

Inventarisatie van monumenten in de provincie Utrecht.

Ootjes jonge jaren (2AA 21)

Vertellingen uit Bunschoten, Spakenburg en Eemdijk over de jaren 1910-1960.

Waard om te weten (2AA 22)

Leeemtelijs geschiedschrijving prov. Utrecht.

Uit mijn kinderjaren (2AC 23)

Jeugdherinneringen van Gerrie Hooijer-Dop.

R.K. Kerkhof Eemnes (2AC 24)

Plattegrond met lijsten, namen en grafgegevens, en een index op naam.

Bij het 75-jarig bestaan der School met de Bijbel te Eemnes (2AD 15)

Op rijm gezette geschiedenis van de school van 1883-1958.

Van Landijs tot Polderland (2AF 33)

Tweeduizend eeuwen Zuiderzeegebied. (Op pag. 300 en 607 info over Eemnes)

20 Vensters op industrieel erfgoed (2AF 34)

Een cultuur-historische verkenning (op pag. 80 aandacht voor Eemnes).

En de boer ploegt voort (2AG 9)

Agrarisch program van de Nederlandsche Unie opgericht in 1940.

Lidmatenregister NH-Gemeente-Eemnes-Buiten 1703-1809 (2AJ 11)

BOER en ERFGOED (2AK 27)

Informatie over de ontwikkeling van de landbouw in Eemnes.

Eemland in verandering (2AL 9)

Ontginning en ruilverkaveling in het gebied van de Eem.

De Eem verborgen rivier (2AM 10)

Kennismaking met de (ontstaans) geschiedenis van de Eem.

Archeologische Kroniek Provincie Utrecht (2AO 10)

Blz. 51-54 Kasteel Drakenburg; blz. 272 Wakkerendijk 68.

Index Kwartaalblad HKE (2AP 1)
Vanaf 1979, bijgewerkt t/m 2004
nr. 2.

**Inventaris oud-archief Eemnes (deel
1 en 2) (2AP 2/1)**
Inventaris van de archieven van de
gerechten Eemnes Buiten- en Bin-
nendijk. Alsmede een aanvulling de-
cember 1979 nummer **2AP 2**.

**BNR 1014 Inventaris Archief Eem-
land (2AP 3)**
Gemeentebestuur Eemnes 1948-
1985.

**Flehite Hist. Jaarboek voor Amers-
foort e.o. 2005 (2AT 12)**
Belangrijke info over Eemnes, o.a.
"De Tweede Eem".

**Flehite Hist. Jaarboek voor Amers-
foort e.o. 2006 (2AT 12)**

**Zandhove, van buitenplaats tot ver-
pleeghuis (2AV 27)**

Info over de bewoners, mn. Agatha
Johanna van Naamen de laatste
Ambachtsvrouw van Eemnes.

*Nellie Kaarsgaren,
Werkgroep Bibliografie.*

Gezocht: foto's en gegevens Van Agtmaal

Voor Koninginnedag 2008 komt er
in de Oudheidkamer een expositie
over de fotografen Van Agtmaal
(vader en zoon). Centraal zullen
hierin de foto's staan die ze ge-
maakt hebben in Eemnes. (periode
1925-1970). Er is al een mooie col-
lectie bij elkaar gezocht maar we
zijn ongetwijfeld nog niet compleet.
Dus: mocht u in het bezit zijn van

foto's van vader en/of zoon Van
Agtmaal of weet u nog het één en
ander over deze fotografen, wilt u
dan contact opnemen met

Henk van Hees
Kerkstraat 15
3755CK Eemnes
035-5389849
e-mail: info@kleinwee.demon.nl

Wie weet ervan?

Kroegen in Eemnes

Herbergen, stille kroegen, dorpscafés e.d. spreken altijd tot de verbeelding. Ook in Eemnes kwamen ze in het verleden voor in allerlei soorten en maten.

Het lijkt ons een interessant idee om daar in de toekomst eens meer aandacht aan te besteden. Dat zou kunnen in de vorm van een tentoonstelling of als artikel.

Daarom willen we heel graag reacties hebben van onze leden. Wie kent nog verhalen over kroegjes en cafeetjes in Eemnes? Wie weet nog

waar de stille kroegen waren? Wie kent de beheerders nog?

Kortom iedereen, die iets aardigs weet te vertellen over de horeca in Eemnes in vroeger tijden, kan contact opnemen met ondergetekende. Je hoeft zelf geen alcoholgebruiker te zijn!

Henk van Hees

Kerkstraat 15

3755 CK Eemnes

035-5389849

e-mail: info@kleinwee.demon.nl

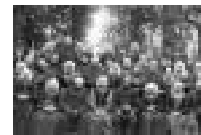

**VERKRIJGBAAR
IN DE OUDHEIDKAMER**

**8 ansichtkaarten van het
vroegere Eemnes**

Per stuk 80 cent

Voor leden:
serie van 8 kaarten € 5,-

VRIENDEN VAN DE OUDHEIDKAMER

- vrienden   vervullen stille wensen van
de Historische Kring;
- vrienden   konden schilderijen van Fabius
aankopen die tot dan toe
aan de Oudheidkamer in bruikleen
waren gegeven;
- vrienden   maakten het mogelijk dat er
professionele vitrinetafels
in de Oudheidkamer werden geplaatst;
- vrienden   daar heb je er nooit genoeg van!

Voor minimaal 15 euro kunt u ook vriend worden
van de Oudheidkamer.

Vraag inlichtingen of geef u op bij:

Chris Houwer,
tel.: 5387984,
e-mail: chris-patricia.houwer@12move.nl

VRIENDEN VAN DE OUDHEIDKAMER

Aanpassing advertentie

Wester Campagne & Van Breemen		
MAKELAARS VAN GOEDE HUIZE(N)®		
Wakkerendijk 32 Eemnes 035 5313322	 NVM	Torenlaan 12 Blaricum 035 5315300
www.makelaarsvangoedehuizen.nl		

ADVERTEERDERS:

Campagne & Van Bremen Makelaars BV
Restaurant Eemland,
Partycentrum 't Koetshuys
Rabobank Soest Baarn Eemnes
Notariskantoor mr. W.A. van der Sluis
De Valk Hensbergen Opticiëns
Welkoop, Groen & Doen

SPONSORS:

J. van IJken B.V. Oude Bouwmaterialen
Vrienden van de Oudheidkamer

Inleveren kopij

Kopij

- handgeschreven of getypt in overleg met redactie,
- op floppy/CD (met afdruk) en illustratiemateriaal naar J. Smids, Graanoogst 3,

per e-mail (tekst) aan:

- hke-lay-out@xs4all.nl

Kopij voor het volgende kwartaalboekje ontvangen wij graag voor 15 februari 2008.